

REPUBLIKA SLOVENIJA

Varstveno delovni center Tončke Hočevar

Vodnikova cesta 56, 1107 LJUBLJANA

POROČILO O DELU VDC TONČKE HOČEVAR ZA LETO 2020

Ljubljana, februar 2021

KAZALO VSEBINE

1	UVODNI DEL	4
1.1	PREGLED REALIZACIJE CILJEV ZA LETO 2020	4
1.1.1	<i>Realizirano</i>	4
1.1.2	<i>Delno realizirano</i>	5
1.1.3	<i>Ni realizirano</i>	5
1.2	OSNOVNI PODATKI	9
1.3	DEJAVNOST IN NAČELA PRI IZVAJANJU	10
1.4	ORGANIZACIJA DELA	10
1.5	ORGANI ZAVODA IN NJIHOVO DELOVANJE	10
2	UPORABNIKI	11
2.1	STATISTIKE O UPORABNIKIH	11
2.1.1	<i>VODENJE, VARSTVO IN ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI (VVZ)</i>	11
2.1.2	<i>INSTITUCIONALNO VARSTVO</i>	13
2.2	INDIVIDUALNI PROGRAMI, NAČRTI IN EVALVACIJE	14
2.3	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	15
2.3.1	<i>ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV V VVZ</i>	15
2.3.2	<i>ZADOVOLJSTVO STANOVALCEV V INSTITUCIONALNEM VARSTVU</i>	16
3	STORITEV	17
3.1	E-QALIN – UPRAVLJANJE S KAKOVOSTJO	17
3.2	VODENJE, VARSTVO IN ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI	18
3.2.1	<i>Izvajanje storitve</i>	18
3.2.2	<i>Prioritetne aktivnosti VVZ</i>	24
3.2.3	<i>AKTIVNOSTI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN INTERESNE, PROSTOČASNE AKTIVNOSTI</i>	25
3.3	VARSTVO	26
3.3.1	<i>ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI</i>	27
3.3.2	<i>PREVOZI</i>	30
3.4	INSITUCIONALNO VARSTVO	30
3.4.1	<i>OSNOVNA OSKRBA</i>	38
3.5	ZDRAVSTVENA DEJAVNOST	40
3.5.1	<i>PSIHIATRIČNE OBRAVNAVE</i>	40
3.5.2	<i>OBRAVNAVA SPECIALISTKE DRUŽINSKE MEDICINE</i>	40
3.5.3	<i>DELOVNA TERAPIJA</i>	41
3.5.4	<i>FIZIOTERAPIJA</i>	43
3.6	SVETOVALNA SLUŽBA	44
3.7	RAČUNOVODSTVO	46
4	ZAPOSLENI	47
4.1	STATISTIKE O ZAPOSLENIH	47
4.2	LETNI RAZGOVORI	49
4.3	CERTIFIKAT DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE	49
4.4	SUPERVIZIJA	50
4.5	VARSTVO PRI DELU	50
4.6	IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE	51
4.7	ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIH	54
4.7.1	<i>Interna anketa zadovoljstva zaposlenih</i>	56

5	POVEZAVE Z OKOLJEM.....	57
5.1	SODELOVANJE IN DELO S SVOJCI	57
5.1.1	SVET ZAKONITIH ZASTOPNIKOV.....	58
5.2	SODELOVANJE Z LOKALNIM IN ŠIRŠIM OKOLJEM	58
5.3	SODELOVANJE PRI RAZVOJU STROKE	59
5.4	MEDIJI IN ODNOSI Z JAVNOSTMI.....	59
5.5	PROSTOVOLJSTVO	60
5.6	IZVRŠEVANJE DELA V SPLOŠNO KORIST	61
5.7	VDC KOT UČNA BAZA	61
6	INVESTICIJE, JAVNA NAROČILA, PROSTORSKI POGOJI	62
6.1	INVESTICIJE, NABAVE, VZDRŽEVANJE	62
6.2	JAVNA NAROČILA.....	62
6.3	ZAKLJUČEK.....	63

KAZALO TABEL

Tabela 1:	Podatki o sprejemih in odpustih uporabnikov v letu 2019	6
Tabela 2:	Aktivnosti izvedene v letu 2020	8
Tabela 3:	Število uporabnikov glede na občine stalnega bivališča, vključenih v VVZ	12
Tabela 4:	Število vključenih uporabnikov glede na starost in spol	13
Tabela 5:	Številčna razporejenost uporabnikov po lokacijah na dan 31. 12. 2020	13
Tabela 6:	Število uporabnikov glede na občine stalnega bivališča, vključenih v IV	13
Tabela 7:	Število vključenih uporabnikov glede na spol in starost	14
Tabela 8:	Številčna razporejenost uporabnikov po lokacijah na dan 31.12.2020	14
Tabela 9:	Število zaposlenih po st. izobrazbe na dan 31. 12. 2020.....	47
Tabela 10:	Število zaposlenih po skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2019	47
Tabela 11:	Razpisi in nove zaposlitve v letu 2020	48
Tabela 12:	Realizirana izobraževanja v letu 2020	52
Tabela 13:	Realizirana interna izobraževanja v letu 2020	54

KAZALO GRAFOV

Graf 1:	Število realiziranih dni v IV v zadnjih 5 letih	6
Graf 2:	Potrebe po začasnih namestitvah v IV primerjalno po letih	7
Graf 3:	Število realiziranih dni v VVZ v zadnjih 5 letih.....	7
Graf 4:	Rezultati E-qalin raziskave zadovoljstva na področju participacije	15
Graf 5:	Prikaz primerjave zadovoljstva z možnostmi samoodločanja v IV	15
Graf 6:	Zadovoljstvo uporabnikov VVZ.....	16
Graf 7:	Zadovoljstvo uporabnikov v IV	16
Graf 8:	Zadovoljstvo uporabnikov institucionalnega varstva glede na obliko bivanja	17
Graf 9:	Ocene zadovoljstva glede na posamezna področja.....	17
Graf 11:	Zadovoljstvo zaposlenih splošno.....	55

Graf 12: Distribucija ocen zadovoljstva zaposlenih	55
Graf 13: Zadovoljstvo z delodajalcem	55
Graf 14: Distribucija zaposlenih glede na storitev	56
Graf 15: Ocena trditev 1-8	56
Graf 16: Ocena trditev 9-16	57
Graf 17: Ocena trditev 17-24	57
Graf 18: Ocene zadovoljstva po posameznih področjih s strani prostovoljcev v letu 2020	60
Graf 19: Ocena splošnega zadovoljstva s strani dijakov in študentov v letu 2020	62

1 UVODNI DEL

Leto 2020 je tudi naš zavod zaznamovala epidemija. Skozi vse leto smo se borili s prilagajanjem na spremenjene razmere in iskali najbolj optimalne rešitve za izvajanje storitev, ki jih opravljamo.

Kljub posebnim razmeram smo ohranjali optimizem in sledili poslanstvu ter viziji zavoda.

Spremenjene razmere so zahtevale tudi organizacijske in kadrovske spremembe, ki so nas vse zaposlene povezale v duhu solidarnosti in skrbi za zdravje naših uporabnikov. Pozitivno energijo povezanosti bomo prenesli tudi v prihodnji razvoj zavoda.

Potrditve, da delamo dobro, smo dobili v mesecu septembru, ko smo imeli zunanjo presojo sistema spremljanja kakovosti E-Qalin. Zavod je ponovno prejel certifikat kakovosti. Zunanja presojevalca sta v sklepnem poročilu zapisala: "Zavod ima izdelano vizijo razvoja, ki ji sledijo in dopolnjujejo skladno s potrebami uporabnikov. Razvijajo vedno nove oblike soodločanja uporabnikov, sodelujejo s starši, svojci in skrbniki uporabnikov."

Varstveno delovni center Tončke Hočevar je javni zavod, ustanovljen s poslanstvom – skrb za odrasle osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, ki pri ustvarjanju socialne varnosti potrebujejo partnerstvo v obliki pomoči.

Varstveno delovni center Tončke Hočevar je socialnovarstveni zavod s 127 zaposlenimi in 247 vključenimi uporabniki, ki izvaja dejavnost že 52 let. Dejavnost izvajamo na različnih lokacijah v Ljubljani

1.1 PREGLED REALIZACIJE CILJEV ZA LETO 2020

1.1.1 Realizirano

Cilj 9: Preselitev umetniškega programa v začetku leta 2020.

Cilj 12: Krepitev dobrega sodelovanja in pripadnosti med zaposlenimi, spodbujanje k razmišljanju o uresničevanju poslanstva, vrednot in vizije zavoda.

Cilj 13: Krepitev dobrih medsebojnih odnosov, zadovoljstva in pripadnosti zaposlenih.

Cilj 26: V letu 2020 bomo v četrtem nadstropju uredili dve sobi za krizne namestitve.

Cilj 27: V začetku leta bo vzpostavljen stalen urnik strokovnih delavk v institucionalnem varstvu.

Cilj 32: Krepitev sodelovanja s sorodnimi institucijami.

Cilj 33: Nadaljevali bomo z opozarjanjem pristojnih institucij, da je nujno potrebno zagotoviti storitev zdravstvene dejavnosti tako uporabnikom enot bivanja kot tudi uporabnikom, ki obiskujejo le dnevne enote.

Cilj 34: Prispevati k izboljššanju zdravja in preprečevanju bolezni uporabnikov.

Cilj 35: Storitve zdravstvene nege bomo opravljali glede na potrebe uporabnikov po pripravljenem individualnem načrtu.

Cilj 36: Izvajanje »dni preventive«, kjer je glavni namen nadzor nad zdravstvenim stanjem vseh uporabnikov, saj se bo izvajalo merjenje krvnega tlaka in pulza.

Cilj 37: Povečanje števila ordinacijskih ur zavodske zdravnice družinske medicine.

Cilj 38: Še naprej bomo opozarjali na nujnost čimprejšnje rešitve sistemske problematike financiranja zdravstvene (dolgotrajne) oskrbe.

Cilj 39: V letu 2020 bomo aktivno sodelovali z mediji v slovenskem prostoru. O vseh aktualnih dogodkih bomo javnost sprotno obveščali preko internih in eksternih medijev.

Cilj 42: Obnovili bomo naziv učni zavod za tehnike zdravstvene nege in program bolničar negovalec.

Cilj 43: Pridobili bomo naziv učni zavod tudi za diplomirane medicinske sestre in zdravstvenike.

1.1.2 Delno realizirano

Cilj 1: Uporabnike bomo dnevno spodbujali k spoštljivi medsebojni komunikaciji in dobrim medsebojnim odnosom.

Cilj 2: Vse predloge uporabnikov, dane po različnih poteh, bomo obravnavali in jih glede na možnosti (finančne, kadrovske, prostorske ...) tudi realizirali.

Cilj 3: Zaposleni se bomo izogibali mišljenju: »Jaz vem, kaj je dobro zate.«, in odločitev za to, kaj je za uporabnika dobro, sprejeli na osnovi njegove vključenosti.

Cilj 4: Selitev lesno mizarskega programa iz enote Šiška v samostojno enoto.

Cilj 10: Izvajanje kakovostne socialnovarstvene storitve po meri uporabnika.

Cilj 11: Omogočanje razvoja potenciala zaposlenih.

Cilj 25: Uporabniki bodo imeli najbolj optimalno namestitvev znotraj zmožnosti.

Cilj 28: Izvajanje kakovostne storitve institucionalnega varstva in vnos novosti oziroma izboljšav za kakovostnejše preživljanje prostega časa.

Cilj 40: Spreminjanje družbene konstrukcije drugačnosti, s ciljem zagotavljanja pogojev, možnosti za kakovostno življenje vsakega človeka.

1.1.3 Ni realizirano

Cilj 5: Poiskati nove prostore za kartonažni program v enoti Vič.

Cilj 7: Povišati dnevno vključenost uporabnikov.

Cilj 8: Uravnoveženje obremenjenosti zaposlenih z rednim spremljanjem in analizo prisotnosti uporabnikov.

Cilj 21: V maju 2020 bomo organizirali regijske igre Specialne olimpiade Slovenije v atletiki.

Cilj 22: Slikarsko keramični atelje se bo tudi v letu 2020 javnosti predstavil z razstavo.

Cilj 23: Dodatna razširitev zaposlitvenih možnosti v trgovini Skrbovin'ca.

Cilj 24: Raziskali bomo možnosti za predajo prevozov zunanjemu izvajalcu.

Cilj 29: Priprava dokumentacije DIIP za odprtje nove bivalne enote / kmetije – razselitev uporabnikov iz zavoda ter sprejem novih uporabnikov iz čakalne liste.

Cilj 30: Priprava dokumentacije in izgradnja zimskega vrta v stanovanjski skupini Vodnikov dvor.

Cilj 31: V zavodu urediti sobo za pomirjanje z vsemi pomembnimi elementi sproščanja.

Cilj 41: Pridobiti večje število prostovoljcev, tako s Slovenskega kot tudi iz mednarodnega prostora.

Cilj 44: Montaža novega električnega osebnege dvigala ter demontaža in odvoz na deponijo starega dvigala v Šiški.

Cilj 45: Prenova glavnega stopnišča nova Šiška.

Doseženi rezultati v letu 2020:

- odprtje nove enote Tončkin atelje,
- pridobitev novega certifikata kakovosti E-Qalin (recertifikacija),
- revizijsko poročilo izkazuje zakonito poslovanje,
- uspešna učna baza pripravnikom in študentom ter dijakom,
- usposabljanje uporabnikov za življenje v spremenjenih razmerah (pravilno razkuževanje rok in pravilna raba maske),
- organizirana interna izobraževanja.

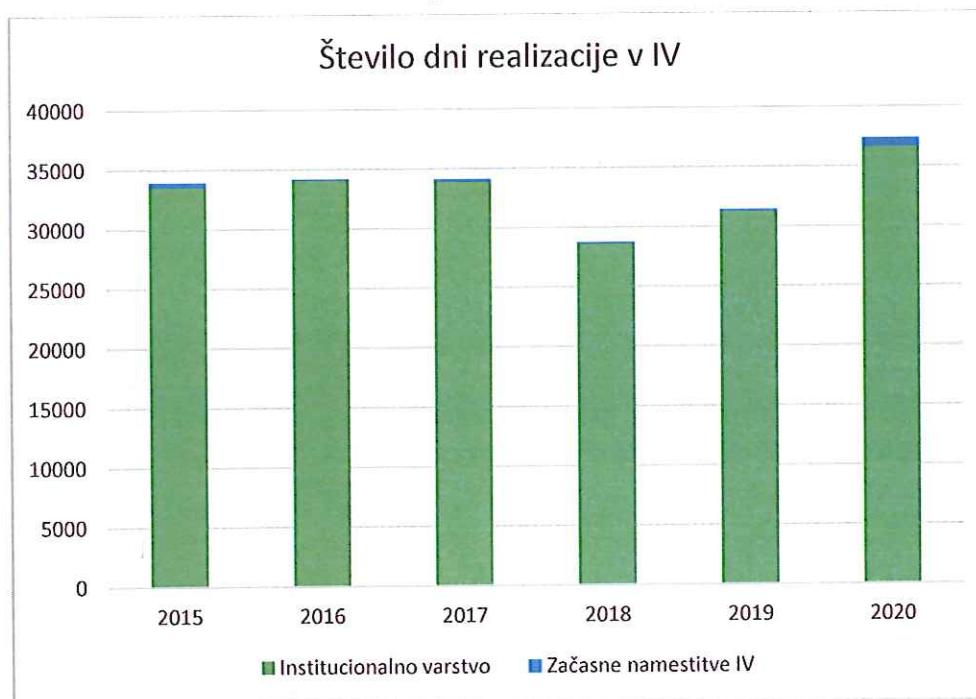
Dosežki uporabnikov:

- predstavitev kuharske knjige v lahko berljivi obliki (gospodinjstva enota Nebotičnik),
- uspešna prodaja v Skrbovin'ci.

Tabela 1: Podatki o sprejemih in odpustih uporabnikov v letu 2019

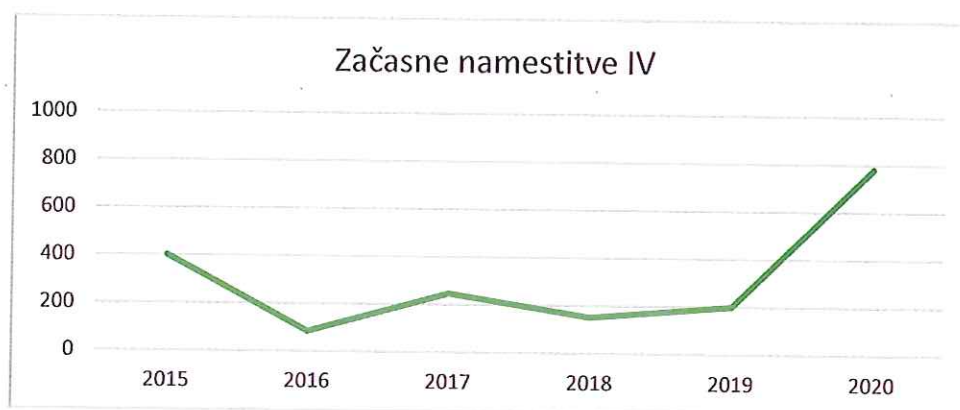
2020	SPREJEMI		ODPUSTI	UMRLI
	STALNI	ZAČASNI	STALNI	
Institucionalno varstvo	2	4	0	1
VVZ	3	/	4	2

Graf 1: Število realiziranih dni v IV v zadnjih 5 letih

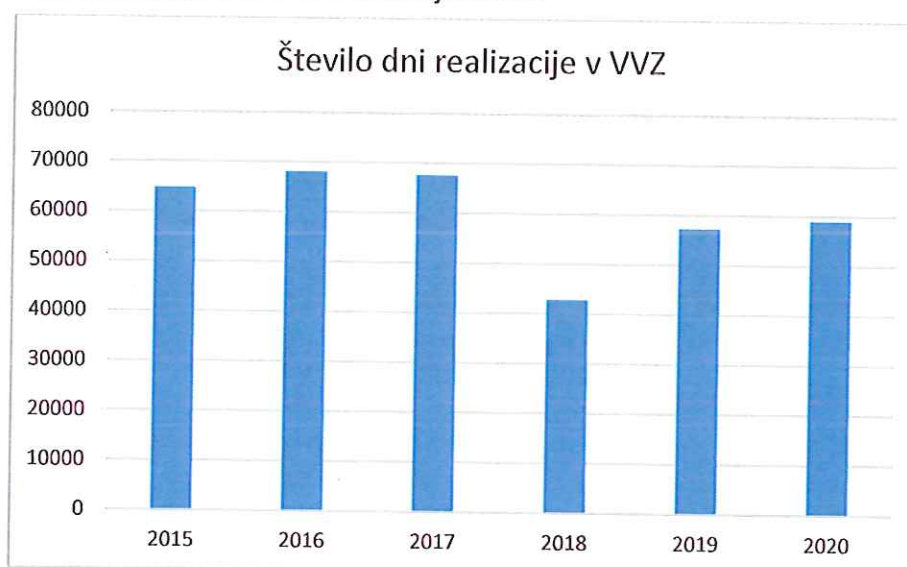

V institucionalnem varstvu so bili začasni sprejemi uporabnikov dnevnega varstva zaradi bolezni ali smrti svojcev oz. zakonitih zastopnikov. Potrebe po začasnih sprejemih naraščajo.

Graf 2: Potrebe po začasnih namestitvah v IV primerjalno po letih

Graf 3: Število realiziranih dni v VVZ v zadnjih 5 letih

V storitev institucionalnega varstva sta bila v letu 2020 sprejeta 2 uporabnika, v storitev vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji pa 3 uporabniki. Eden od njih je bil hkrati sprejet v institucionalno varstvo.

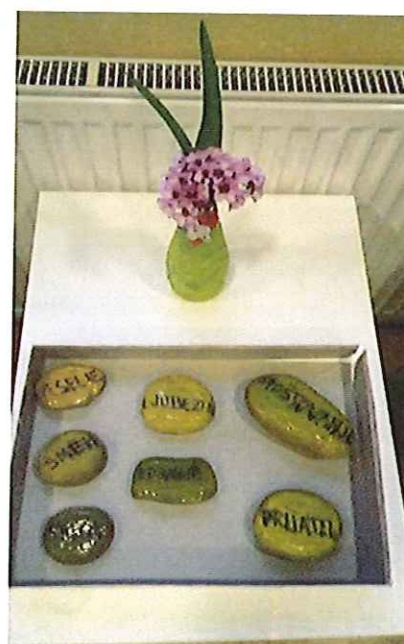

Tabela 2: Aktivnosti izvedene v letu 2020

Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava poročil, načrta dela, evalvacij za uporabnike • slavnostno odprtje enote Tončkin atelje
Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku • Valentinova pošta • pustni ples
Marec	<ul style="list-style-type: none"> • Zimovanje na Jezerskem • razglasitev epidemije in izvajanje storitev v prilagojenih oblikah • začetek izvajanja izobraževanja mediacija za skupino 20 zaposlenih
April	<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje individualnih sprehodov z uporabniki za razbremenitev situacije • sodelovanje v prispevku za RTV SLO / Soočanje z epidemijo
Junij	<ul style="list-style-type: none"> • postopno vračanje življenja v stare tirnice • ponovno odprtje enot VVZ • predstavitev kuharske knjige v lahko berljivi obliki naterapevtskem vrtu • aktivno delo v E-Qalin skupinah in obravnava novih kriterijev
Julij	<ul style="list-style-type: none"> • Načrtovanje in izvedba pestrih počitniških aktivnosti • izvedba enodnevnih izletov skupaj z uporabniki; v bližnji in daljni okolici • aktivno delo v E-Qalin skupinah in obravnava novih kriterijev
Avgust	<ul style="list-style-type: none"> • Počitniške aktivnosti • izvedba enodnevnih izletov skupaj z uporabniki; v bližnji in daljni okolici • aktivno delo v E-Qalin skupinah in obravnava novih kriterijev
September	<ul style="list-style-type: none"> • zunanja presoja sistema kakovosti E-Qalin (recertifikacija) • udeležba na dnevih Soc.zbornice • aktivno delo v E-Qalin skupinah in obravnava novih kriterijev
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • izvajanje storitev v spremenjenih razmerah ter boj z okužbo v zavodu v Šiški • ponovno zaprtje enot VVZ
November	<ul style="list-style-type: none"> • boj z okužbo v zavodu v Šiški • vzpostavitev bele cone in selitev prvih uporabnikov po preboleli bolezni COVID-19 • izvajanje storitev v spremenjenih razmerah
December	<ul style="list-style-type: none"> • vračanje uporabnikov domov - v svoje gospodinjske enote in v svoje sobe • Miklavžev večer • božično novoletni ples v zavodu v Šiški za uporabnike Šiške ter novoletne zabave v vseh enotah IV • obisk Dedka Mraza iz pravljичne dežele Gorajte • obisk Božička in obdarovanje; Sedam, ga.Hajderpašič

1.2 OSNOVNI PODATKI

Tabela 3: Osnovni podatki

Naziv zavoda	Varstveno delovni center Tončke Hočevar
Sedež zavoda	Vodnikova cesta 56, 1000 Ljubljana
Telefon	+ 386 1 5838 850
Elektronska pošta	info@vdc.si
Internet	www.vdc.si
Leto ustanovitve	1. 10. 1968 kot enota demonstracijski eksperimentalni center za dnevno varstvo in delovno usposabljanje duševno prizadete mladine
Vpis v sodni register	Okrožno sodišče LJ, št. vložka 1/00099/00, dne 25. 4. 1974
Matična številka	5055342
Davčna številka	SI 13423983
Transakcijski podračun pri UJP	01100-6030307479
Standardna klasifikacija dej.	88.109 Socialno varstvo brez nastanitve za starejše in invalidne osebe
Naziv enote	Enota VVZ Šiška
Sedež enote	Vodnikova c. 56, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 583 88 52 / + 386 41 644 402
Naziv enote	Enota VVZ Zelena jama
Sedež enote	Zvezna ulica 18, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 540 36 66 / + 386 41 300 971
Naziv enote	Enota VVZ Bežigrad
Sedež enote	Vojkova 58, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 568 15 47 / + 386 41 300 970
Naziv enote	Enota VVZ Moste
Sedež enote	Pokopališka ul. 13, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 524 15 31 / + 386 41 300 967
Naziv enote	Enota VVZ Vič
Sedež enote	Tržaška cesta 371, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 244 23 99 / + 386 41 300 968
Naziv enote	Enota VVZ Tončkin atelje
Sedež enote	Parmova 53, Ljubljana
Telefon	+ 386 590 21 462 / + 386 30 705 803
Naziv enote	Enota IV Šiška
Sedež enote	Vodnikova c. 56, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 583 88 52 / + 386 41 382 881
Naziv enote	Enota IV - bivalna enota Zelena jama
Sedež enote	Zvezna ulica 18, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 540 36 67 / + 386 41 368 612
Naziv enote	Enota IV – bivalna enota Koseze
Sedež enote	Brajnikova 3, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 517 11 11 / + 386 40 587 177
Naziv enote	Enota IV – stanovanjska skupina Litostrojska
Sedež enote	Litostrojska c. 10, Ljubljana
Telefon	+ 386 1 519 56 16
Naziv enote	Enota IV – stanovanjska skupina Preglov trg
Sedež enote	Preglov trg 7, Ljubljana
Telefon	+ 386 590 41 347
Naziv enote	Enota IV – stanovanjska skupina Vodnikov dvor
Sedež enote	Derčeva 1b, Ljubljana
Telefon	+ 386 591 98 554 / + 386 41 923 316
Naziv enote	Enota IV – stanovanjska skupina Vrhovci
Sedež enote	Cesta XXI/3, Ljubljana
Telefon	+ 386 590 99 480 / + 386 31 776 757
Naziv enote	Enota IV – stanovanjska skupina Hiška Šiška
Sedež enote	Verovškova 16, Ljubljana
Telefon	+ 386 64 199 916

1.3 DEJAVNOST IN NAČELA PRI IZVAJANJU

VDC Tončke Hočevar je samostojni javni socialnovarstveni zavod in sodi med **neprofitne organizacije**. Opravljamo **socialnovarstveni storitvi** v skladu z Zakonom o socialnem varstvu (ZSV):

- vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji in
  - institucionalno varstvo
- ter
- zdravstveno dejavnost.

Pri izvajanju dejavnosti upoštevamo naslednja načela:

- vključevanje uporabnikov v soustvarjanje in sooblikovanje življenja skladno z njihovimi sposobnostmi,
- zagotavljanje možnosti izbire ter enakih možnosti,
- zagotavljanje pravice do dela,
- zagotavljanje varnega okolja in zaupnosti,
- omogočati čim večjo pestrost dela in drugih aktivnosti,
- možnost uresničevanja lastnih idej in želja,
- sodelovanje z zakonitimi zastopniki in drugimi institucijami v iskanju najboljše rešitve za uporabnika,
- omogočanje samostojnosti s prilagoditvami okolja,
- možnost izbire,
- sledenje konceptu inkluzije in deinstitucionalizacije.

Na področju zdravstvene dejavnosti upoštevamo nove strokovne smernice ter standarde na strokovnem področju.

1.4 ORGANIZACIJA DELA

VDC Tončke Hočevar (VVZ) je bil v letu 2020 dnevno odprt 8 ur, od 6. do 16. ure, od ponedeljka do petka. Organizirano smo imeli **jutranje in popoldansko varstvo**.

Institucionalno varstvo VDC Tončke Hočevar je v letu 2020 delovalo ob delavnikih od **14.00 do 6:00**. Med vikendi, prazniki pa **24 ur dnevno** prav tako **24 ur dnevno** smo zagotavljali IV 15 uporabnikom, ki so vključeni v **24 urno institucionalno varstvo**. Ob delavnikih so bili uporabniki IV dopoldan vključeni v VVZ VDC Tončke Hočevar.

1.5 ORGANI ZAVODA IN NJIHOVO DELOVANJE

1. Zavod je v letu 2020 vodil v.d. direktorja Slavko Bolčević.
2. Svet zavoda, ki je bil konstituiran v začetku leta 2019, sestavljajo:
  - Predstavniki ustanovitelja: **Helena Kos** (predsednica od novembra 2019 dalje), **Ana Pleško**, **Suzana Bohorč**, **Vilko Kolbl** (predsednik do novembra 2019, nato s strani ministrice MDDSZ razrešen kot predstavnik ustanovitelja).
  - Predstavnica svojcev: **Marjeta Plevčak**.
  - Predstavnica invalidske organizacije: **Silva Grilanc Kitek**.

- Predstavnica delavcev VDC Tončke Hočevar in podpredsednica: **Nina Grkovič**.
3. **Svet zavoda** je v letu 2020 imel 2 redni seji in 3 korespondenčne seje. Na rednih sejah so bile obravnavane točke, ki zagotavljajo tekoče poslovanje.
  4. **Strokovni svet zavoda** je imel 1 srečanje v živo, ostalo pa preko telefona ali videokonference. Operativno smo delo načrtovali in spremljali na ožjem kolegiju vodstva zavoda, spremljali smo tudi rezultate in se sproti dogovarjali o potrebnih ukrepih, da so bili postavljeni cilji v veliki meri doseženi.
  5. **Vsi zaposleni so imeli operativne sestanke z vodjami**, na katerih so obravnavali predvideno in tekočo problematiko v skladu z aktualnimi problematikami. Predstavniki uporabnikov zaradi COVID-19 niso imeli z vodstvom zavoda redne mesečne sestanke, na katerih bi obravnavali aktualno tematiko in problematiko.
  6. Komisija za sprejem, premestitev in odpust uporabnikov se je v letu 2020 sestala na 7 rednih sejah in 14 korespondenčnih sejah.
  7. Skupine za kakovost so imele srečanja po planu E-Qalin.

2 UPORABNIKI

Ob koncu leta 2020 smo imeli v VDC Tončke Hočevar **247 uporabnikov**:

- **232 uporabnikov** je bilo vključenih v socialnovarstveno storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji (VVZ) v 6 enotah.
- **103 uporabniki** so bili vključeni v institucionalno varstvo v 8 enotah.
- Uporabniki, vključeni v institucionalno varstvo, so bili v skladu z Dogovorom za leto 2020 - ZZZS, obravnavani tudi s strani zdravstvene dejavnosti.

2.1 STATISTIKE O UPORABNIKIH

- **Število uporabnikov skupaj** (na dan 31. 12. 2020): **247**
- Povprečna starost uporabnikov v VVZ (na dan 31. 12. 2020): **45 let**
- Povprečna starost uporabnikov v IV (na dan 31. 12. 2020): **53 let**
- Struktura uporabnikov po spolu v VVZ (na dan 31. 12. 2020): **56,037 % moških in 43,96 % žensk**.
- Struktura uporabnikov po spolu v IV (na dan 31. 12. 2020): **55,88 % moških in 44,11 % žensk**.

2.1.1 VODENJE, VARSTVO IN ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI (VVZ)

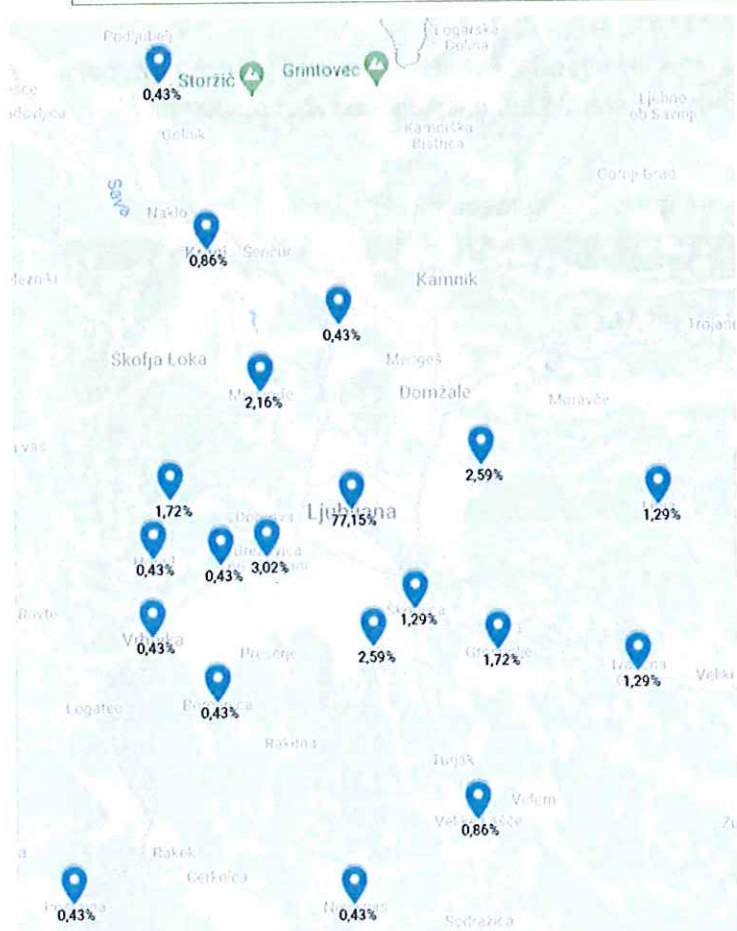
Izvajanje storitve vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji je potekalo v skladu s strokovnimi smernicami ter poslanstvom, vizijo in vrednotami zavoda. S storitvijo zagotavljamo uresničevanje Evropske deklaracije o pravicah invalidov in Nacionalnega programa socialnega varstva (2013-2020). Pri svojem delu sledimo načelu socialnega vključevanja »biti vključen, biti aktiven« in uporabnikom omogočamo takšne pogoje, v katerih lahko najboljše izkoristijo svoje potenciale. V letu 2019 smo nadaljevali v duhu uvajanja sprememb z namenom zagotavljanja večje pestrosti in boljših pogojev za delo za uporabnike in zaposlene, s tem pa višje kakovosti naše storitve.

Sledili smo ciljem in smernicam:

- izvajanje kakovostne socialnovarstvene storitve, naravnane na uporabnika,
- delovali smo po sistemu upravljanja kakovosti E-QALIN in uvedli številne izboljšave,
- skrbeli smo za vključenost uporabnikov, njihov vpliv na življenje in delo v VDC-ju, možnost izbire, enake možnosti, individualen pristop in celovitost obravnave ...

Tabela 3: Število uporabnikov glede na občine stalnega bivališča, vključenih v VVZ

OBČINA	ODSTOTEK 2019	ODSTOTEK 2020
MESTNA OBČINA LJUBLJANA	82,40%	77,15%
OBČINA BREZOVICA	1,71%	3,02%
OBČINA IG	2,14%	2,59%
OBČINA DOL PRI LJUBLJANI	1,28%	2,59%
OBČINA MEDVODE	1,71%	2,16%
OBČINA DOBROVA-POLHOV GRADEC	1,71%	1,72%
OBČINA GROSUPLJE	0,85%	1,72%
OBČINA IVANČNA GORICA	1,28%	1,29%
OBČINA LITIJA	0,85%	1,29%
OBČINA ŠKOFLJICA	0,43%	1,29%
MESTNA OBČINA KRANJ	0,85%	0,86%
OBČINA VELIKE LAŠČE	0,85%	0,86%
OBČINA VRHNIKA	1,28%	0,43%
OBČINA BOROVNICA	0,43%	0,43%
OBČINA POSTOJNA	0,43%	0,43%
OBČINA VODICE	0,43%	0,43%
OBČINA HORJUL	0,43%	0,43%
OBČINA LOG-DRAGOMER	0,43%	0,43%
OBČINA TRŽIČ	0,43%	0,43%
OBČINA BLOKE	0%	0,43%

Slika 1: Distribucija uporabnikov, vključenih v VVZ

Najstarejši vključeni uporabnik je moški, star 76 let, najstarejša ženska je stara 71 let, najmlajši moški je star 21 let, najmlajša ženska pa 22 let.

Tabela 4: Število vključenih uporabnikov glede na starost in spol

Starost	Moški	Ženske
18-21 let	1	1
21-25 let	6	1
26-35 let	31	25
36-45 let	29	25
46-60 let	47	39
Nad 61	16	11

Tabela 5: Številčna razporejenost uporabnikov po lokacijah na dan 31. 12. 2020

ENOTA VVZ	ŠT. UP.
ŠIŠKA	92
TONČKIN ATELJE	20
BEŽIGRAD	59
MOSTE	24
ZELENA JAMA	13
VIČ	24
INTEGRIRANA ZAPOSILITEV	(7)*organizacijsko vodeni v enoti Šiška
SKUPAJ	232

2.1.2 INSTITUCIONALNO VARSTVO

V storitev institucionalnega varstva je vključen najstarejši uporabnik, star 80 let, najstarejša ženska je stara 74 let, najmlajši moški je star 31 let, najmlajša ženska pa 30 let.

Tabela 6: Število uporabnikov glede na občine stalnega bivališča, vključenih v IV

OBČINA	ODSTOTEK 2019	ODSTOTEK 2020
MESTNA OBČINA LJUBLJANA	71,85%	71,57%
OBČINA DOBROVA-POLHOV GRADEC	2,91%	2,94%
OBČINA IVANČNA GORICA	2,91%	2,94%
OBČINA MEDVODE	2,91%	2,94%
OBČINA IG	1,94%	1,96%
MESTNA OBČINA KRANJ	1,94%	1,96%
OBČINA VELIKE LAŠČE	1,94%	1,96%
OBČINA VRHNIKA	1,94%	1,96%
OBČINA BOROVNICA	0,97%	0,98%
OBČINA BREZOVICA	0,97%	0,98%
OBČINA CERKNICA	0,97%	0,98%
OBČINA DOL PRI LJUBLJANI	0,97%	0,98%
OBČINA LITIJA	0,97%	0,98%
OBČINA LOGATEC	0,97%	0,98%
OBČINA POSTOJNA	0,97%	0,98%
OBČINA VODICE	0,97%	0,98%
OBČINA HORJUL	0,97%	0,98%
OBČINA LOG-DRAGOMER	0,97%	0,98%
OBČINA TRŽIČ	0,97%	0,98%
OBČINA TRŽIČ	0%	0,98%

Tabela 7: Število vključenih uporabnikov glede na spol in starost

Starostni razred	Moški	Ženske
18 - 25	0	0
26 – 35	5	3
36 – 45	6	8
46 – 65	32	26
Nad 61	14	8

Tabela 8: Številčna razporejenost uporabnikov po lokacijah na dan 31.12.2020

ENOTA IV	ŠT. UP.
KOSEZE	8
FUŽINE	2
ŠIŠKA – 16ur	45 + 2
ŠIŠKA – 24 ur	15
VODNIKOV DVOR	4
HIŠA ŠIŠKA	4
VRHOVCI	6
ZELENA JAMA	15+1
LITOSTROJSKA	1
SKUPAJ	100+3

2.2 INDIVIDUALNI PROGRAMI, NAČRTI IN EVALVACIJE

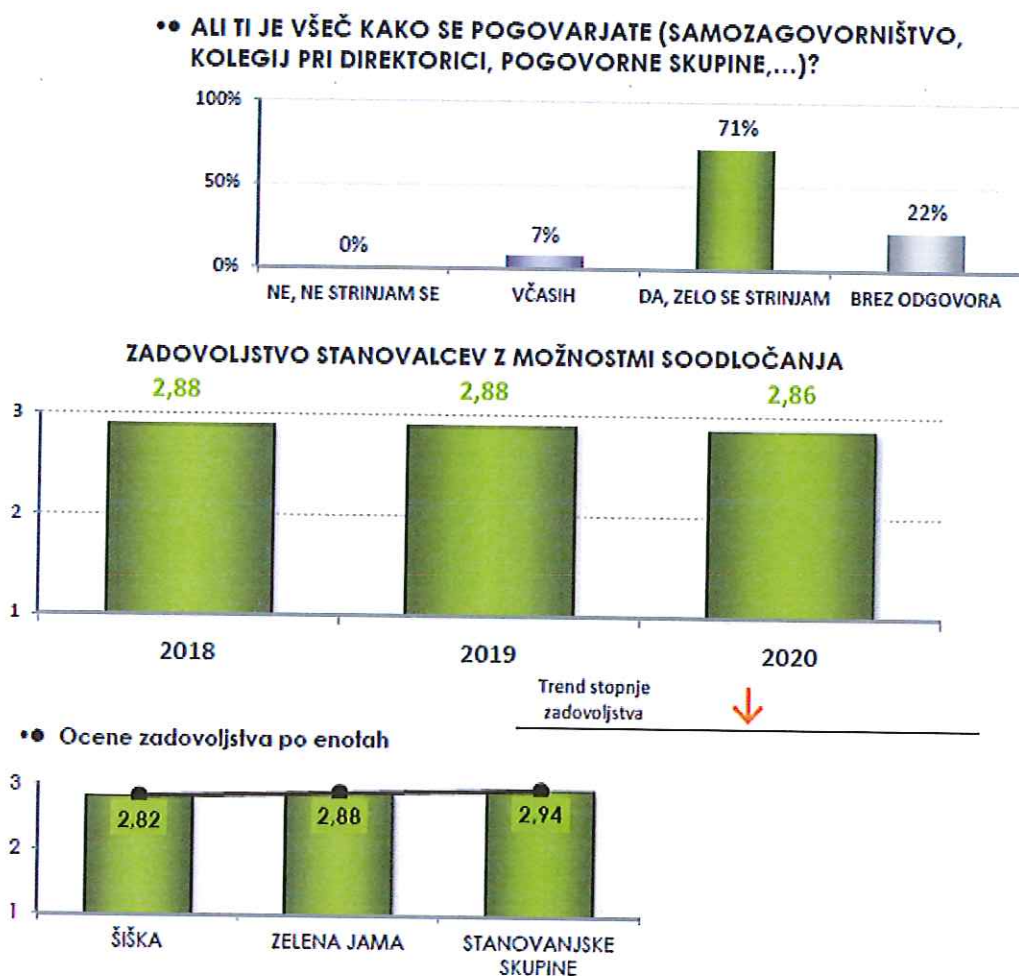
Za vse uporabnike so izdelani individualni programi, v letu 2020 je bila opravljena večina evalvacij. Za novo sprejete uporabnike se individualni programi pripravijo po prvem mesecu vključitve v naš zavod v sodelovanju z uporabnikom in starši oziroma zakonitimi zastopniki. Strokovni delavci vsaj enkrat letno na pogovor povabijo svojce oziroma zakonite zastopnike.

Individualni programi so narejeni na enotnih obrazcih in vloženi v osebne mape uporabnikov. To je bil uspešno izpeljan projekt, ki so ga kot takšnega ocenili tudi zunanji presojevalci spremljanja kakovosti.

PARTICIPACIJA, VPLIV IN SAMOZAGOVORNIŠTVO

V letu 2020 smo imeli en sestanek Kolegij-a uporabnikov in prednovoletno srečanje v okviru projekta Pravljična dežela Gorajte 2020. Srečanje v mesecu marcu s Kolegijem uporabnikov VDC Tončke Hočevar je bilo zadnje pred izbruhom virusa COVID -19 ter posledično zaprtjem zavoda. S strani v.d. direktorja so bili na kolegiju podani nasveti o virusu COVID-19 ter predstavljeni ukrepi. Zaradi številnih prepek glede korona situacije in veljavnih ukrepov je bilo prednovoletno srečanje na dvorišču zavoda. Dedek Mraz je uporabnike od daleč pozdravil, podaril novoletno jelko, darila ter pričaral lepše praznične dni. Preživeli smo nekaj prijetnih, sproščenih trenutkov z zaokroženjem celotnih dogodkov iz leta 2020 ter novimi željami za leto 2021. V zavodu sta aktivni 2 skupini za samozagovorništvo (ena v VVZ in ena v IV).

Graf 4: Rezultati E-qalin raziskave zadovoljstva na področju participacije

Graf 5: Prikaz primerjave zadovoljstva z možnostmi samoodločanja v IV

2.3 ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV

2.3.1 ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV V VVZ

V letu 2020 je bila v skladu z načeli sistema kakovostjo E-qalin izvedena anketa o zadovoljstvu uporabnikov storitve VVZ.

Zaradi epidemije COVID-19 je vprašalnik izpolnilo le 73 uporabnikov VVZ (v letu 2019 – 183 uporabnikov). Kljub težki situaciji, polni izzivov skozi vse leto, ostaja zadovoljstvo uporabnikov na visokem nivoju. Analiza vzorca predstavlja skupino uporabnikov, vključeno v raziskavo oz. uporabnike, ki so odgovarjali na anketni vprašalnik. Taka analiza je pomembno orodje za

ugotavljanje reprezentativnosti rezultatov, saj nam pove, kako dobro zajeti vzorec predstavlja

populacijo in kako zanesljivi so podatki iz raziskave. Po drugi strani pa nam sporoča, na katere skupine uporabnikov moramo biti pri naslednjem anketiranju še posebej pozorni, saj so bodisi, tokrat, nad bodisi pod zastopani.

Graf 6: Zadovoljstvo uporabnikov VVZ

- Ocena sumarnega zadovoljstva v letošnjem letu znaša 2,92.
- Pri primerjavi letošnje ocene zadovoljstva z oceno v prejšnjem merjenem obdobju ugotovimo, da se je ocena zadovoljstva nekoliko zvišala.

Uporabnike se je spodbujalo, da so na anketne liste zapisali tudi komentarje, predloge, pripombe, pohvale. O pripombah in predlogih smo se pogovorili na sestanku uporabnikov in skupaj iskali načine delovanja, ki bi zadovoljstvo lahko še izboljšali.

2.3.2 ZADOVOLJSTVO STANOVALCEV V INSTITUCIONALNEM VARSTVU

Konec leta 2020 je bila opravljena tudi anketa uporabnikov v institucionalnem varstvu. Na anketo je odgovarjalo 86 uporabnikov (od 103 vključenih). Povprečno zadovoljstvo uporabnikov je ostalo zelo visoko, s **sumarno oceno zadovoljstva 2,88**. **Maksimalna možna ocena je 3**. V primerjavi s preteklim letom, se je sumarno zadovoljstvo zvišalo za 0,02 ocene.

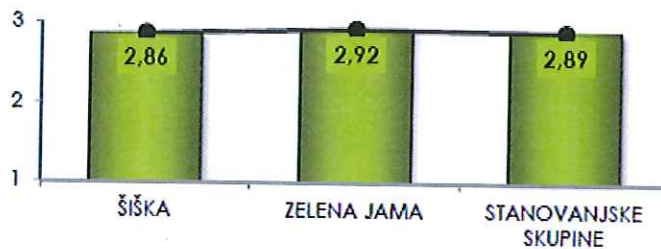
Graf 7: Zadovoljstvo uporabnikov v IV

- Ocena sumarnega zadovoljstva v letošnjem letu znaša 2,88.
- Pri primerjavi letošnje ocene zadovoljstva z oceno v prejšnjem merjenem obdobju ugotovimo, da se je ocena zadovoljstva nekoliko zvišala.

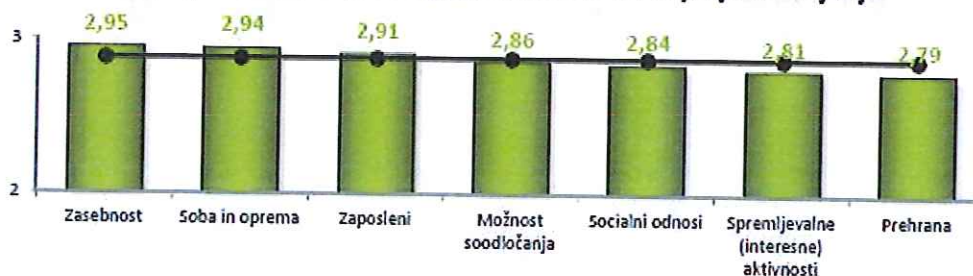
Graf 8: Zadovoljstvo uporabnikov institucionalnega varstva glede na obliko bivanja

● Ocene zadovoljstva po enofah

Graf 9: Ocene zadovoljstva glede na posamezna področja

●● Ocene po posameznih področjih, razvrščene od najvišje do najnižje

3 STORITEV

Kot imamo zapisano v vrednotah zavoda: SPOŠTUJEMO sočloveka v njegovi enkratnosti, sposobnosti komuniciranja in zadovoljevanja osebnih potreb. ODGOVORNI smo za osebni in skupni razvoj. Skrbimo za SODELOVANJE in spodbujamo USTVARJALNOST. Stalno dopolnjujemo STROKOVNOST in KAKOVOST izvajanja programov, ki omogočajo ZADOVOLJSTVO vseh.

V skladu z vrednotami smo storitve izvajali v skladu s sistemom kakovosti E-QALIN in uspešno obnovili certifikat kakovosti E-Qalin.

3.1 E-QALIN – UPRAVLJANJE S KAKOVOSTJO

E-Qalin je del našega vsakdana.

Kljub posebnemu letu in 2-kratnemu zaprtju države zaradi epidemije smo v mesecu septembru uspešno izpeljali 3-dnevno zunanjo presojo in obnovili certifikat kakovosti E-Qalin.

V poletnih mesecih smo začeli delo v skupinah za kakovost. Prešli smo v tretje ocenjevalno obdobje, v katerem imamo 8 skupin. Poleg ustaljenih šestih skupin smo letos uvedli še dve skupini, v kateri so vključeni le uporabniki.

Eno skupino sestavljajo uporabniki institucionalnega varstva in skupaj z moderatoriko obravnavajo kriterije, vezane na bivanje; drugo skupino sestavljajo uporabniki storitve VVZ in obravnavajo kriterije, vezane na delo.

Končna ocena presoje je bila več kot 90 %, na kar smo zelo ponosni in kar nam daje nadaljnjo motivacijo za še večje korake v spremembe, ki so izvedene na podlagi pobud s strani uporabnikov, zaposlenih ali svojcev.

Konec leta je zaznamovalo do zdaj že tradicionalno anketiranje. Za analizo anket je kot vsa leta poskrbelo zunanje podjetje Fabrika, ki nam bo rezultate anket prišlo tudi predstaviti.

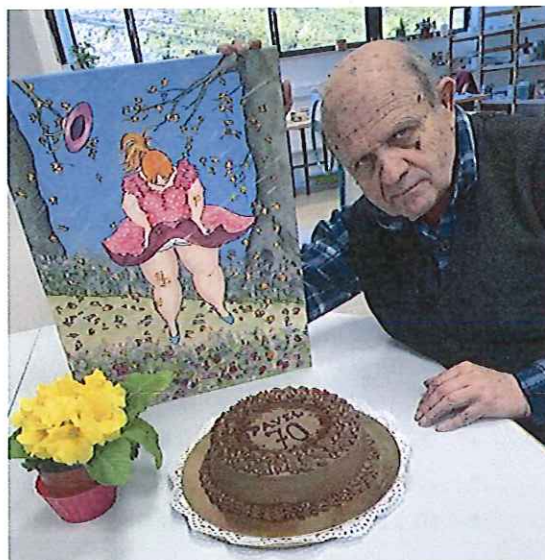
3.2 VODENJE, VARSTVO IN ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI

3.2.1 Izvajanje storitve

V skladu s poslanstvom, vizijo in vrednotami Varstveno delovnega centra Tončke Hočevar smo izvajali **socialnovarstveno storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji** ter uresničevali zadane naloge in sledili načrtu dela, kolikor je bilo mogoče.

Leto 2020 je bilo v znamenju epidemije in izzivov, ki jih do tedaj nismo poznali. Z gotovostjo lahko trdimo, da se nam je v skrbi za naše uporabnike uspelo povezati v dobro delujoči in v potrebe uporabnika usmerjen kolektiv.

Leto se je pričelo s slavnostnim odprtjem Tončkinega ateljeja v poslovni stavbi Lesnine na Parmovi. Z odprtjem enote v običajnem delovnem okolju sledimo načelom deinstitucionalizacije in inkluzije.

13. marca 2020 smo zaradi razglasitve epidemije po navodilih NIJZ in pristojnega ministrstva začasno prenehali z izvajanjem storitve VVZ v dislociranih enotah, vzpostavili pa smo nujno varstvo v enoti Vič. Na različne načine in z uporabo sodobne informacijske tehnologije smo ohranjali stike z uporabniki, ki se niso vključevali v delavnice. Od marca do junija smo zaposleni VVZ izvajali storitev za naše uporabnike, vključene v institucionalno varstvo na njihovih domovih, torej v enoti Šiška, bivalni enoti Zelena jama ter stanovanjskih skupinah Vodnikov dvor, Fužine, Hiša Šiška, Vrhovci in Koseze.

V začetku meseca junija smo ponovno odprli enote Bežigrad, Vič in Moste ter izvajali storitev v manjših skupinah ob upoštevanju vseh priporočil NIJZ. V ta namen smo pripravili tudi interni protokol s smernicami in navodili za ponovno izvajanje storitve v spremenjenih razmerah. Enote so delovale do 22. oktobra 2020, do ponovnega zaprtja v drugem valu epidemije, ko smo se z okužbami žal srečali tudi v našem zavodu. Tako smo do konca leta neposredno izvajali storitev za uporabnike institucionalnega varstva ter nujne skupine, za vse ostale uporabnike pa storitev na daljavo.

Razmeram prilagojena storitev je zajemala:

- Nujno varstvo uporabnikov v enotah
- Informiranje uporabnikov in njihovih svojcev preko telefonskih stikov, dopisov s pomembnimi informacijami, objavami na spletni strani in Facebookovem profilu ter preko predstavnice staršev v svetu zavoda
- Svetovanje po telefonu, razbremenilni pogovori z uporabniki in svojci ter pogovori z usmeritvami o možnostih kakovostnega preživljanja prostega časa
- Družabništvo z video klici

- Zaposlitev in delo na domu
- Individualni obiski

V zadnjih letih se v storitvi vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji srečujemo z upadom vključenih uporabnikov. V največji meri je upad povzročilo staranje uporabnikov ter njihove spremenjene potrebe ter potreba po vključitvi v 24-urno obravnavo. Drugi pomembni razlog je potreba uporabnikov dnevnega varstva po vključitvi v institucionalno varstvo, zaradi sprememb v družini (bolezen staršev ...). V zavodu smo reševali številne potrebe po nujnih namestitvah, nekaterim uporabnikom pa smo v sodelovanju s skrbniki in CSD-jem pomagali urediti vključitve v drugih zavodih. Ves čas si intenzivno prizadevamo zapolniti mesta z novimi vpisi. Število na novo vključenih uporabnikov se zvišuje, kar je rezultat dobrega sodelovanja s Centrom Janeza Levca in POŠ Brinje, Grosuplje ter pestrega zaposlitvenega programa z vedno več delovnimi mesti integrirane zaposlitve ter ponudbe drugih spremljevalnih aktivnosti z velikim poudarkom na športu.

Enote so bile zaprte tudi na praznične dni v skladu z delovnim načrtom, in sicer:

- 2. januar, Novo leto
- februar, Prešernov dan
- 22. april, Velikonočni ponedeljek
- 27. april, Dan upora proti okupatorju
- in 2. maj, Praznik dela

Zaradi spremenjenih okoliščin v letu 2020 nismo imeli poletnega kolektivnega zaprtja, tako da smo storitev v poletnih mesecih izvajali brez prekinitev in počitnic. Za vključene uporabnike smo poletni čas popestrili z bogatimi in pestrimi počitniškimi aktivnostmi.

Storitev izvajamo v šestih enotah: Matična in največja enota je v Šiški, organizacijsko spada v enoto tudi Tončkin atelje, dislocirane enote pa so Bežigrad, Moste, Vič in Zelena jama. Delovni čas je med 6.00 in 16.00 uro. V dislociranih enotah je odpiralni čas prilagojen potrebam uporabnikov in njihovih svojcev in ga tudi med letom prilagajamo, če je potrebno.

Jutranje in popoldansko varstvo v enoti Šiški je potekalo v skladu z načrtom do začetka epidemije. Od 6.00 do 7.15 ure je potekalo jutranje varstvo ter od 15.00 do 16.00 ure popoldansko varstvo. Po potrebi smo popoldansko varstvo podaljšali do 17. ure, kar smo izvajali kot plačljivo storitev v skladu z veljavnim cenikom dodatnih storitev. Zaposleni v dnevnem varstvu se vključujejo v jutranje varstvo (večinoma stalna delavka in delavec) ob prihodih uporabnikov med 6.00 in 7.15 uro in v popoldansko varstvo ob odhodih uporabnikov med 15.00 in 16.00 uro (po razporedu).

Vsi uporabniki imajo možnost udeleževanja pri nadstandardnih aktivnostih, na letovanju, zimovanju, izletih in se jih z veseljem udeležujejo. V začetku leta 2020 nam je uspelo izvesti zelo priljubljeno zimovanje na Jezerskem, v nadaljevanju leta pa, ko so razmere, dopuščale številne izlete po Ljubljani in bližnji okolici v manjših skupinah v okviru enot.

Za vse uporabnike so izdelani individualni programi, v letu 2020 so bile opravljene vse evalvacije. Za novo sprejete uporabnike se individualni programi pripravijo po prvem mesecu vključitve v naš zavod v sodelovanju z uporabnikom in starši oziroma zakonitimi zastopniki.

Redno sklicujemo timske sestanke na nivoju zavoda (multidisciplinarni pristop) in z zunanjimi institucijami v primerih, ko gre za obravnavo kompleksnejših primerov.

Naše delo je usmerjeno v prepoznavanje potreb posameznika in podporo v procesu učenja za večjo samostojnost. Uporabnike spodbujamo, da skozi delo in druge aktivnosti zgradijo pozitivno samopodobo. Individualiziran pristop je bil v letu 2020 naše vodilo, ki je uporabnikom v danih razmerah omogočalo vsaj kanček običajnega življenja.

Individualni programi, načrti in evalvacije so osnova za ciljno usmerjeno in na uporabnika naravnano celostno obravnavo. Smer delovanja nam narekujejo uporabniki, prepoznavanje njihovih želja in potreb ter njihovo aktivno sodelovanje pri uresničevanju lastnih ciljev. Usmerjeni smo na posameznikova močna področja, iz katerih izhajamo pri načrtovanju ciljev za učenje za življenje, ohranjanje pridobljenega znanja in sposobnosti, učenje novih vsebin in veščin, vzdrževanje in razvoj socialnih stikov, ohranjanje in krepitev kognitivnih sposobnosti uporabnika ter ohranjanje in razvijanje njegove samostojnosti.

1.2.1.1. Poudarki leta 2020

- Slavnostno odprtje Tončkinega ateljeja. Uresničila so se prizadevanja zadnjih let po odprtju samostojnega umetniškega programa. V atelje je vključenih 20 uporabnikov, ki delajo v slikarskem in keramičnem programu. Ker je enota v poslovni stavbi, imamo v načrtu intenzivno vključevanje in izvajanje raznolikih storitev za podjetja v hiši, vendar nam je epidemija preprečila sledenje začrtanemu cilju v letu 2020.
- Prijava na mednarodni razpis EASPD - inovativne zaposlitve. Skupaj s partnerji Skrbovince smo se prijavi na zahteven razpis in kandidirali s projektom inkluzivne zaposlitve, vendar žal nismo bili izbrani med pet najboljših v Evropi.
- V začetku leta smo bili s strani socialne inšpekcije pozvani poročati o izvajanju integrirane zaposlitve. Na podlagi poziva je bila v okviru Skupnosti VDC imenovana delovna skupina, katere naloga je poenotiti izvajanje storitve vodenje, varstvo in zaposlitev izven sedeža zavoda.
- Nova delovna mesta integrirane zaposlitve. V februarju se je v delo v frizerskem salonu Katarina vključila uporabnica, za katero smo že nekaj časa iskali primerno zaposlitev. Začetek je bil izjemno uspešen, žal pa je epidemija preprečila nadaljnje vključevanje. V juniju se je v naš zavod vključil uporabnik, ki že dela v restavraciji Lars&Sven, tako da smo prevzeli sodelovanje s podjetjem in se dogovarjali o širitvah.
- Natečaj Buča velikanka. Po uspehu buče velikanke v letu 2019, smo v letu 2020 izvedli vseslovenski natečaj za bučo velikanko. Semena z navodili za vzgojo smo poslali VDC-jem po Sloveniji. Konec septembra smo izvedli interno zabavno prireditev z ugibanjem o teži naše buče.

- Poseben poudarek v letu 2020 je bil namenjen spremljanju in reševanju stisk uporabnikov s poglobljenim in individualnim pristopom. Ker so bile velik del leta enote VVZ zaprte, smo s prerazporejanjem zaposlenih v enoto Šiška in stanovanjske skupine uporabnikom IV zagotavljali številne aktivnosti, delovne, prostočasne, razbremenilne, sprostilne, ustvarjalne in gospodinjske. Uporabnikom smo omogočali številne individualne sprehode

in pohode, v njihovih domovih smo jim zagotavljali vključevanje v zaposlitvene aktivnosti in s tem ublažili učinke karantene.

- Ob svetovnem dnevu čebel smo imeli poučno predstavitev, sodelavec je vzpostavil sodelovanje s Čebelarstvo zvezo. V zavodu je začel teči Čebelarski krožek, ki je pri uporabnikih zelo priljubljen.
- Z uporabniki VVZ, ki so v času epidemije bili doma, smo vsi zaposleni imeli številne in redne stike po telefonu, video klicu, elektronski pošti, Facebooku. Obveščali smo jih o spremembah ter s svetovanjem pomagali premagovati izzive.
- Ob koncu leta smo kljub splošni karanteni obiskali in obdarili vse vključene uporabnike. Obiska so bili vsi zelo veseli.
- Številni sodelavci so se vključevali tudi v delo v institucionalnem varstvu ter kot pomoč pri negi bolnih in ozdravelih uporabnikov v rdeči, sivi in beli coni. Sodelavci so to sodelovanje in povezovanje poudarili kot izjemno pozitivno in pomembno za delovno klimo in povezanost vseh zaposlenih v zavodu. Naj bo to vodilo za delo in sodelovanje tudi v prihodnje.

1.2.1.2. ENOTE VVZ

Enota Šiška

V našo največjo enoto je vključenih 112 uporabnikov. V storitev se vključujejo v štirih programih

(2., 3., 4. nadstropje), kjer imajo uporabniki možnost sodelovati pri različnih delovnih programih in bolj umirjenih skupinah. 17 uporabnikov je vključenih v Lesno-mizarski program. V skladu z vizijo si želimo čimprej najti primerne prostore za selitev programa izven zavoda. To se je za posebej nujno pokazalo predvsem v letu 2020, ko zaradi omejitev pri preprečevanju virusa lesno-mizarski program ne more delovati. Od začetka epidemije v marcu so se enoto vključevali le stanovalci

doma v Šiški, ostali uporabniki pa v druge enote. Sodelavci so strokovno in ustvarjalno poskrbeli za kakovostno preživljanje časa v karanteni in ohranjali in spodbujali pozitivno rutino ter skozi različne aktivnosti promovirali zdrav življenjski slog. V enoto Šiška organizacijsko spada tudi v januarju odprt **Tončkin atelje**. Po premaganih ovirah in formirani skupini je enota pričela s polnim delovanjem, vendar le do razglasitve epidemije. V pomladanskem in poletnem času smo v prostorih izvajali storitev za uporabnike stanovanjskih skupin. V jesenskem času in proti koncu leta smo v enoti uredili delo za uporabnike, vključene v Tončkin atelje in lesno-mizarški program.

V enoti potekajo pestre storitve, vendar so se uporabniki zaradi koronavirusa vključevali v omejenem obsegu. Potekalo je delo v strežbi, v pralnici, "poštne" storitve, delo v zelenem programu, lažja administrativna dela, pomoč v recepciji. Do marca se je v delo v Skrbovin`ci vključeval uporabnik, dve uporabnici v delo v kuhinji Slovita.

V okviru enote Šiška se izvaja strokovno vodenje integrirane zaposlitve.

Z uporabniki, ki se zaradi omejitev niso vključevali v svojo matično enoto, so imeli zaposleni redne stike po telefonu, v živo pred zavodom ali na njihovem domu. Takšni stiki uporabnikom veliko pomenijo, saj nekateri zaradi motnje težko sprejemajo spremembe, pogrešajo zaposlene in utečeno rutino.

Enota Bežigrad

V enoto je vključenih 59 uporabnikov. V letu 2020 je enota delovala do začetka epidemije v marcu in od junija do konca oktobra kot enota za nujno varstvo v času epidemije. Od novembra do 12. januarja 2021 je bila enota bela cona za ozdravele uporabnike.

V enoti so se izvajale preste aktivnosti na veliko področjih: bralno pogovorni krožek, kuharske aktivnosti, športno rekreativne dejavnosti, video klub, izleti in kostonjev piknik, teden nastopov "Pokaži, kaj znaš".

Vsakodnevno je strokovno delo usmerjeno v skupinsko obravnavo v programih, izvajajo se individualno obravnavo in pogovore, rešuje spore. Poleg zagotavljanja zaposlitve in smiselnih delovnih aktivnosti je vseživljenjsko učenje usmerjeno v pridobivanje in ohranjanje samostojnosti uporabnikov, učenje novih veščin, pridobivanje znanja.

Z vsemi uporabniki, ki se v enoto niso vključevali, so bili zaposleni v rednih stikih po telefonu, video klicu, v živo pred zavodom ali z obiskom na njihovem domu.

Enota Vič

V enoto je vključenih 25 uporabnikov. V enoti se izvaja kakovostna in zahtevna kartonažerska storitev za vrsto letne poslovne partnerje-tiskarne, ročna izdelava papirja, izdelava voščilnic in drugih ustvarjalnih izdelkov iz ročno izdelanega papirja, grafične in tiskarske storitve za cel zavod ter še vrsta strokovnih, svetovalnih, pristočasnih aktivnosti.

V letu 2020 je enota izvajala tudi nujno varstvo. Spremenjene skupine so zahtevale prilagojene strokovne pristope in usklajevanja. Iz enote so skozi vse leto zagotavljali delo tudi za skupine uporabnikov v stanovanjskih skupinah in Tončkinem ateljeju, kar je v življenja uporabnikov vnašalo rutino in varnost v spremenjenih okoliščinah.

Z uporabniki, ki se v tem obdobju niso vključevali, so imeli zaposleni redne stike, skrbeli pa so tudi za zaposlitev na daljavo in ohranjanje spretnosti v času odsotnosti.

Enota Moste

V enoto Moste je vključenih 23 uporabnikov. Izvaja se pester zaposlitveni in ročno-delski program. Uporabniki se aktivno vključujejo v delo in življenje v enoti ter so intenzivno vpeti v ožjem in širšem socialnem okolju. V enoti pogosto izvajajo sprehode ter krajše in malo daljše izlete v manjših skupinah po Ljubljani in okolici. V enoti so usmerjeni v potrebe uporabnikov in svojcev, s katerimi odlično sodelujejo tudi pri organizaciji projektov, dogodkov.

V letu 2020 je bila tudi v enoti Moste spremenjena skupina uporabnikov, kar je zaposlenim s strokovnim delom uspelo uspešno premostiti.

Enota Zelena jama

V enoto je sicer vključenih 15 uporabnikov, vendar smo od začetka epidemije storitev VVZ izvajali le za 15 stanovalcev bivalne enote Zelena jama. Sodelavci so v času zaprtja in epidemije svojo skrb usmerjali v pestro in kakovostno preživljanje časa, v celovito obravnavo uporabnikov. Pogosto so izvajali raznovrstne kuharske aktivnosti, ustvarjalne aktivnosti, telovadbo, sprehode in veliko izletov v manjših skupinah, prilagojenih sposobnostim in željam uporabnikov. V enoti so v okviru lastnega programa šivali zaščitne maske.

SODELOVANJE Z OKOLJEM, SORODNIMI INSTITUCIJAMI, IZOBRAŽEVALNIMI USTANOVAMI

Prostovoljci se na različne načine vključujejo v naše delo. V enoti Bežigrad prostovoljka že leta vodi klekljarski krožek ter soorganizira že tradicionalno razstavo v Domžalah, v enoti Moste prostovoljka organizira različne obiske TV, radio, spremlja na prireditve. V spremstvo naših uporabnikov na različne dogodke (dan VDC, ogled filma) vedno povabimo prostovoljce.

Odlično je sodelovanje z Uradom za probacijo. V naš zavod je bilo v okviru **opravljanja dela v splošno korist** v letu 2020 vključenih sedem kandidatov, vendar je vključevanje zaradi epidemije potekalo v omejenem obsegu. Kandidati so se vključevali v individualno spremljanje uporabnikov v okolici hiše in po zavodu ter druženje z uporabniki ter sodelovanje pri urejanju

terapevtskega vrta pod strokovnim vodenjem zaposlenih. Vse vključitve so se izkazale kot pozitivne, kar je rezultat dobrega sodelovanja z Uradom za probacijo ter podpore in spremljanja sodelavcev v vseh storitvah zavoda. Poročila so bila posredovana Upravi za probacijo.

Pestrost in osvežitev v naših programih pomeni tudi intenzivno **vključevanje študentov in pripravnikov**. Sodelovanje s Fakulteto za zdravstvo, Pedagoško fakulteto in Fakulteto za socialno delo je pestro in raznoliko. Študentje v našem zavodu opravljajo vaje ter izvajajo raziskave za diplomska in magistrska dela.

Za dvig kakovosti in vključenost uporabnikov smo sodelovali v lokalnih skupnostih vseh naših enot, kolikor je bilo v letu 2020 mogoče.

3.2.2 Prioritetne aktivnosti VVZ

Leto 2020 je odlično tudi z vidika kadrovanja. Prizadevanja vodstva so prinesla štiri dodatne zaposlitve varuhov in socialne delavke za polovični delovni čas, ki bodo realizirana v začetku leta 2021, sproti so bile nadomeščene bolniške odsotnosti.

V skladu z načelom deinstitucionalizacije za obdobje 2018-2020 nam je uspelo izven zavoda odpreti le Tončkin atelje. Kljub temu, da smo primerne prostore za preselitev lesno-mizarskega programa našli, nam je epidemija preprečila nadaljnje aktivnosti. V letu 2021 bo iskanje primernih prostorov in podpore pristojnega ministrstva prioriteta naloga. Naš cilj je preselitev programov izven zavoda v socialna okolja, kjer bodo naši uporabniki še bolj vključeni v družbo.

S krepitvijo naših uspešnih programov uporabnikom zagotavljamo možnost izbire in vse večji nabor različnih zaposlitvenih aktivnosti. Zaposleni smo pri svojem delu usmerjeni na potrebe uporabnikov, zato je občutljivost in empatija pri našem delu posebej pomembna.

- **Razširiti ponudbo aktivnosti ter zaposlitev in omogočati možnost še večje izbire uporabnikom**

Uporabniki imajo možnost izbire in sodelovanja pri izbiri primerne zaposlitvene aktivnosti. Oba tehnologa sta zelo aktivna pri iskanju novih kooperantov in razvoju novih izdelkov. Do marca nam je uspelo v delo v frizerskem salonu vključiti uporabniki, ki se v zadnjem času ni prepoznala v nobenem od programov, ki jih izvajamo v zavodu. Individualiziran pristop iskanja rešitev je bil vodilo tudi v letu 2020.

- **Izvajanja kroženja uporabnikov in zaposlenih**

Izvedena so bila številna kroženja uporabnikov med enotami in programi. S kroženjem se blažijo tudi nekatere vedenjske problematike. K spremembi delovnega okolja spodbujamo uporabnike, ki tako tudi za krajši čas spremenijo okolje, pridobijo nova delovna znanja in socialne veščine.

Zaposleni so prehajali v skladu z načrtovanimi spremembami programov in potrebnimi nadomeščanja. Še naprej si bomo prizadevali za odprtost zaposlenih pri prehajanju med enotami in programi.

- **Izvajanje individualnih programov, evalvacij**

Individualni načrti ter evalvacije so opravljeni za vse uporabnike dnevnega varstva. Za novo sprejete uporabnike se pripravijo v enem mesecu po sprejemu in so temelj za kakovostno in strokovno delo ter individualiziran pristop.

- **Povečati možnost sodelovanja in vpliva uporabnikov**

Uporabniki sodelujejo pri vseh zanje pomembnih odločitvah. Sodelavci jih spodbujamo k aktivni participaciji v življenju v ožji in širši socialni skupini. V ta namen je opravljenih veliko pogovorov, tako po enotah kakor tudi s sodelovanjem svetovalne službe in če je potrebno tudi pristojnih Centrov za socialno delo. Že vrsto let uporabniki sodelujejo v Kolegiju uporabnikov, kjer se še dodatno udejanja aktivna participacija uporabnikov pri delovanju zavoda.

- **Spodbujanje ter promocija zdravega načina življenja med uporabniki in zaposlenimi in povečati možnosti za športne aktivnosti in še večje vključevanje**

Z vsakodnevnimi aktivnostmi in usmerjenimi pogovori jih spodbujamo k odgovornemu ravnanju s svojim zdravjem. Uporabniki se z veseljem vključujejo v ponujene aktivnosti. Terapevtski vrt je prostor za različne aktivnosti, dejavnosti in prireditve.

- **Sodelovanje s sorodnimi institucijami**

Redno sodelujemo s Centrom Janeza Levca, Sončkom in Želvo ter OŠPP Grosuplje tako pri organizaciji prakse za bodoče uporabnike, druženju uporabnikov, pri skupnih projektih kot je Skrbovin'ca, pa tudi pri organizacijah izobraževanj, namenjenih zaposlenim.

- **Sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami**

Uporabnice našega zavoda se že vrsto let pod mentorstvom strokovne delavke kot prostovoljke vključujejo v vrtec Vodmat.

Učenci Centra Janeza Levca redno prihajajo na delovno prakso v enote dnevnega varstva. V letu 2019 smo vzpostavili sodelovanje tudi z OŠPP Grosuplje.

Aktivno sodelujemo s sosednjo osnovno šolo ter Fakulteto za socialno delo, Pedagoško fakulteto.

3.2.3 AKTIVNOSTI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN INTERESNE, PROSTOČASNE AKTIVNOSTI

Z vnašanjem aktivnosti prostega časa smo skrbeli za ohranjanje ravnotežja med delom in sprostitvenimi aktivnostmi ter aktivnostmi za vseživljenjsko učenje.

Vodene aktivnosti z različnih področij smo izvajali z namenom: sproščanja, učenja socialnih veščin, vseživljenjskega učenja, kreativnega izražanja, vnašanja kvalitetnih prostočasnih vložkov v delovni vsakdan, ohranjanja, utrjevanja in razvijanja šolskih znanj, splošne poučenosti in samostojnosti v okolju, medsebojnega povezovanja, krepite občutka pripadnosti, participacije k skupini, krepite samozavesti, uveljavljanja lastnih interesov in sposobnosti,

doživljanja občutka zadovoljstva ob doseženem uspehu.

Pri načrtovanju aktivnosti smo spremljali in se vključevali v ponudbo, ki jo nudi okolje. Uporabili smo vsakodnevne priložnosti, ki nam jih ponuja dogajanje v okolici enot, ali dogodke, o katerih poročajo mediji in jih uporabili za pogovor, vrednotenje, širjenje splošne poučenosti in razvijanje zanimanja za dogajanje v širšem družbenem prostoru. Upoštevali smo koledar

praznikov in posebnih dni in drugih dogodkov, ki ponujajo vsebine za pogovor, obiske, ustvarjalne delavnice.

Aktivnosti v enotah:

- Kuharske aktivnost
- Sprehodi: krajši sprehodi v okolico enote in center mesta
- Izleti: krajši izleti s kombijem za manjše skupine
- Namizne družabne igre
- Praznovanje rojstnih dni
- Rekreativni odmori v delavnici: dnevne sprostitve ob delu z vajami razgibavanja
- Učne vsebine: ohranjanje splošne poučenosti (vaje pisanja, računanja), učenje veščin za samostojno življenje (uporaba denarja), vaje za razvijanje logičnega mišljenja
- Delo na računalniku: aktivnost so se izvajale, kadar je bil za to izražen individualni interes, oz. načrtno v okviru pridobivanja in utrjevanja znanj in učenje veščin za delo na računalniku (uporaba programa Word, didaktične igre, uporaba brskalnika,...) ter samostojno brskanje za informacijami v povezavi z obravnavanimi temami
- Ogled izbranih TV oddaj, občasno spremljanje aktualnih vsebin po izboru uporabnikov in ogledovanje fotografij
- Obeležitev praznikov in jubilejev: pogovori so bili posvečeni ohranjanju, razvijanju pozitivnega odnosa do kulturne in naravne dediščine ter ohranjanju zdravja
- Lepotilni krožek: pravilna, estetska uporaba lepotilnih sredstev, osebna higiena, nega rok
- Skupinski pogovori na izbrano tematiko (načrtovanje aktivnosti, oblikovanje in utrjevanje dogovorov v skupini, širitev splošne poučenosti, skrb za ustrezno komuniciranje in razvijanje socialnih veščin, utrjevanje pozitivnih medosebnih odnosov, evalvacije dogodkov, priprava na kolegij uporabnikov – volitve predstavnikov v kolegij uporabnikov ...)

Vse aktivnosti po enotah so natančneje navedene v poročilih posameznih enot, ki so v prilogi.

3.3 VARSTVO

Izvajamo tudi aktivnosti, ki so namenjene telesnemu razvoju, zaščiti in varnosti oseb in vključuje:

- izvajanje osebne nege;
- hranjenje, varovanje oseb;
- izvajanje higienskih ukrepov, postopkov in opravil;
- skrb za normalno, zdravo in varno življenje ter bivanje;
- spremljanje in podpora pri zagotavljanju občutka varnosti;
- organiziranje prevozov uporabnikov.

Uporabniki, pri katerih prevladujejo storitve varstva, so razporejeni v ostale delavnice, tako da so integrirani v aktivno okolje, ki jim nudi različne spodbude in tako kvalitetnejše preživljajo

čas. V skupinah, v katere so vključeni uporabniki z zahtevnejšo problematiko, pristopamo po načelu multidisciplinarnosti in se s tem zagotovo zadostna pozornost in individualni pristop.

3.3.1 ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI

Delo je osnovna človekova pravica, ki jo z izvajanjem naše storitve uresničujemo skozi mnoge delovne aktivnosti, prilagojene potrebam, željam in sposobnostim naših uporabnikov.

Cilj zaposlitve pod posebnimi pogoji je usmerjen v:

- ohranjanje obstoječih delovnih zmožnosti
- razvoj in učenje novih spretnosti
- doživljanje uspeha
- krepitev samopodobe

Aktivnosti zajemajo:

- usposabljanje in uvajanje v delo pod posebnimi pogoji
- zaposlovanje s proizvodnimi deli v večjih serijah (možnost vaje) in prilagojenih fazah
- usposabljanje za nova dela
- razvijanje sposobnosti za doseganje višje kakovosti dela
- učenje upoštevanja varnosti (navodila in delovni postopki) za zmanjševanje tveganja
- iskanje zaposlitev z manjšo zahtevnostjo
- izdelava pripomočkov in prilagoditev, ki omogočajo vključevanje uporabnikov (del. inštruktor, del. terapevtka)
- delo v kooperantskem programu

V izvajanje in podporo zaposlitve pod posebnimi pogoji je vključen strokovni tim sodelavcev v delavnicah in dva tehnologa. Primarna naloga tehnologa je skrb za kooperantski program, tehnologinja pa skrb za lastni program. Skupaj se vključujeta v delo v Lesno mizarskemu programu, pri čemer se dopolnjujeta. Poleg osnovnih imata še dodatne naloge. Tehnolog je tudi glavni trener in ustanovitelj nogometne ekipe, s koncem leta 2019 pa se je tudi aktivno vključil v izvajanje integrirane zaposlitve. Tehnologinja skrbi še za koordinacijo med Skrbovin'co in delavnicami, redno pripravo izplačil nagrad, razvoj novih izdelkov, analiza trga ter promocijske aktivnosti (stojnice, mediji ...)

Uporabniki za svoje delo prejemajo nagrado, ki se izplačuje v skladu s Pravilnikom o nagrajevanju. Letni prihodek, ustvarjen z delom, se deli na prihodek od lastnega programa (prodaja izdelkov), prihodek od storitev kooperantskega dela in storitev integrirane zaposlitve. Delež lastnega programa se v zadnjih letih zelo krepi, v letu 2019 pa je že presegel prihodek kooperantskega dela.

Kooperantska dela

V letu 2020 so nam naši stalni pogodbeni partnerji, kljub epidemiji zagotavljali velik obseg dela. Program kooperantskega dela vodi tehnolog. Sodelovali smo s podjetji, s katerimi smo imeli že vzpostavljeno sodelovanje. To sodelovanje je obsegalo: dnevno in tedensko zagotavljanje in načrtovanje dela po delavnicah, priprava in uvajanje novih postopkov pri novih delih ter izterjava zapadlih obveznosti. V letu 2020 nismo imeli večjih izpadov dela, ker smo imeli zalogo materiala za različna dela vedno na razpolago. Koordinacija dela med podjetji in delavnicami je predstavljala osrednjo operativno nalogo tehnologa, ki se je pogosto aktivno vključeval v delo v delavnicah.

V kooperantsko delo se je v tem letu še vedno vključuje večina uporabnikov. Delo širimo tudi v nove delavnice, ki izražajo potrebo po lažjih delih.

V kartonažni delavnici na Viču poteka celovita papirno galanterijska dejavnost, ki jo koordinira delovni inštruktor. V letu 2020 nam je uspelo pridobiti celo nove kooperante. Dejavnost se dopolnjuje še s tiskarskimi storitvami za potrebe Zavoda, ki jih izvaja in koordinira delovna inštruktorica.

V letu 2020 smo sodelovali z naslednjimi kooperanti:

Kooperant	vrsta dela
MASTERPLAST	avtomobilski kompleti za prvo pomoč, kompleti žarnic za avtomobile, omarice za prvo pomoč
DEA studio d.o.o., Grafični studio K d.o.o., SOLOS d.o.o., SOMARU d.o.o., Mapa d.o.o, Assiro d.o.o., JEŽ IN JEŽ d.o.o., Sidarta d.o.o., Schwartz d.o.o., Jagraf d.o.o, Damjan Mišmaš s.p, Camera d.o.o.,...	različna kartonažna dela lepljenje embalaže, vrečk, kuvert, škatel luknjanje in vstavljanje vrvic, kartonov, etiketiranje, vezave brošur, kompletiranje voščilnic ...
Plana S d.o.o.	Ščipalke
Tritech d.o.o., Hribar...	sestavljanje/montaža
San ko M d.o.o.	šivanje škornjev (tkalsko-šiviljska del.)

Lastni program

Uporabniki ustvarjajo z vodenjem in ustvarjalnimi ter strokovnimi pristopi naših strokovnih delavcev in delovnih inštruktorjev. Pri delu se izhaja iz uporabnikovih interesov, njegovih kognitivnih sposobnosti in njegovih spretnosti.

Izdelki so narejeni iz ekoloških, naravi prijaznih materialov, nekateri celo iz recikliranih materialov. Ponudba se vsako leto dopolnjuje, izdelki se izbirajo dvakrat letno na sklicani komisiji. V sodelovanju s tehnologinjo nastajajo novi, tržno zanimivi in atraktivni izdelki.

Lastni program je v letu 2020 obsegal:

- Izdelki iz lesa: lestve, stojala za sušenje zelišč, univerzalni zaboji, dvignjene grede, deske, ploščice z napisi ...
- Izdelki iz gline: podstavki za žlice, milniki, skodelice, sklede in skledice, krožniki, zamaški;
- Izdelki iz papirja: voščilnice, kazala za knjige, beležke, ročno izdelan papir;
- Izdelki iz ročnega tkanja: tkane kače;
- Izdelki iz blaga: dišavne obešanke;
- Tončkin čaj;
- šivanje zaščitnih mask.

Aktivnosti za prodajo izdelkov in promocijo:

- Priprava ponudb in kontakti z naročniki
- Koordinacija naročil v delavnicah in računovodstvu (predračuni, računi, plačila)
- Fizična dostava izdelkov
- Organizacija in koordinacija stojnic (18 stojnic)
- Prodaja na stojnici in uvajanje uporabnikov v prodajo na stojnici
- Prodaja v zavodu

Integrirana oblika zaposlitve

Integrirana zaposlitev je do marca delovala izjemno uspešno. Uporabniki so se zaradi spremenjenih razmer spopadali z delovnimi in osebnimi izzivi. Poleg strokovne delavke v timu integrirane zaposlitve sodeluje in koordinira delo in urnike tudi tehnolog. V letu 2020 so do marca redno potekali mesečni sestanki, na katerih so se obravnavale teme o delovnih izzivih, osebni higieni, točnosti pri prihajanju na delo, odnosih ... Uspešno so se uvajali novi uporabniki, vendar vključitev zaradi koronavirusa nismo mogli dokončno izpeljati.

V letu 2020 smo imeli v integrirano zaposlitev vključenih 9 uporabnikov na šestih lokacijah: Bauhaus (Rudnik in Moste), Obi in Sovita ter Frizerski salon Katarina in restavracija Lars&Sven. Uporabniki so svoje delo opravljali samostojno, aktivno, kvalitetno in primerljivo z ostalimi sodelavci. Tako kot v preteklih letih, so se v delo vključevali v povprečju po 5 dni na teden od 4 do 7 ur na dan. Izražali so visoko stopnjo zadovoljstva na delu, ob tem, da so občasno pogrešali druženje z vrstniki v VDC-ju. V takih primerih jim je bil omogočen prost dan, da so lahko obiskali posamezne enote VDC-ja.

15. oktobra 2020 smo praznovali zavidljivo 15. obletnico dela v integrirani zaposlitvi v Bauhausu.

Cilji, ki jih zasledujemo pri izvajanju integrirane zaposlitve, so:

- Socialna integracija uporabnikov
- Aktivnejše državljanstvo
- Krepitev samopodobe in dostojanstva
- Izboljšanje komunikacijskih veščin
- Večja avtonomija
- Višja nagrada
- Spreminjanje delovnih navad, intenzivno učenje
- Zagotavljanje pravice do dela
- Prehod iz VDC-ja v običajno delovno okolje (nova kultura)
- ter ozaveščanje družbe in spodbujanje k družbeni odgovornosti.

Vodenje uporabnikov je zaradi veliko socialnih vprašanj ter druge problematike intenzivno in zahtevno. V obravnavo se vključujejo tudi druge službe. Vključevanje uporabnikov v ustrezne oblike integrirane zaposlitve zahteva posebno pozornost in intenzivno strokovno delo, vendar si v prihodnje želimo še novih priložnosti za vključevanje naših uporabnikov.

Skrbovin'ca

Trgovina Skrbovinca je po skoraj štirih letih delovanja odlično umeščena v ponudbo turistične Ljubljane, vendar je bila v letu 2020 zaradi epidemije večino časa zaprta. Pri prodaji so izjemno cenjeni izdelki našega keramičnega ateljeja. Uspešnost prodaje je tudi rezultat hitre odzivnosti in poznavanja smernic trga. Skrbovin'ca je pomembno stičišče idej in odprtosti v okolje. Za delo v trgovini sta usposobljena dva uporabnika, ki sta asistenta pri prodaji.

Skrbovin'ca je prostor, kjer so naši uporabniki enakovreden del skupnosti, v kateri živimo. V Skrbovin'ci so osebe s posebnimi potrebami prodajalci, svetovalci, mentorji, delavci v proizvodnji in družabniki.

3.3.2 PREVOZI

Izvajanje prevozov je potekalo v skladu z načrtom do začetka epidemije. V prevoze se ne vključujejo več vzdrževalci (razen pri večjih odsotnostih), temveč jih izvajajo varuhi in vozniki oseb s posebnimi potrebami.

Od začetka epidemije v marcu do konca leta so se prevozi izvajali v manjši meri. Pri tem so se dosledno upoštevale smernice NIJZ, "mehurčki", razkuževanje. Sodelavci vozniki in varuhi so bili poučeni o uporabi zaščitnih sredstev.

Tabela 12: Uporabniki po načinu prevoza

NAČIN PREVOZA	ŠTEVILO UPORABNIKOV
NE POTREBUJE – ISTA ZGRADBA	33
JAVNI AVTOBUSNI PREVOZ	85
KOMBIJI VDC	50
LASTNI PREVOZI SVOJCEV	47
SAMOSTOJNO PEŠ	17
SKUPAJ	232

*število uporabnikov po načinu prevoza se je tekom leta spreminjalo

3.4 INSITUCIONALNO VARSTVO

Institucionalno varstvo obsega:

- osnovno oskrbo – bivanje v eno- in dvoposteljnih urejenih sobah, organizirano prehrano, tehnično oskrbo in prevoz;
- posebne oblike varstva – te so namenjene ohranjanju in razvoju samostojnosti, razvoju socialnih odnosov, delovni okupaciji, aktivnemu preživljanju prostega časa in reševanju osebnih ter socialnih stisk;
- socialno oskrbo – strokovno vodena dejavnost, namenjena izvajanju vsebin socialne preventive, terapije in vodenja uporabnikov;
- zdravstveno nego – o predpisih s področja zdravstvenega varstva.

Institucionalno varstvo se izvaja v devetih gospodinjstkih enotah in v stanovanjih na osmih lokacijah v Ljubljani. V letu 2020 so gospodinjstke enote Zavoda v Šiški dobile imena po Ljubljanskih znamenitostih. Uporabniki tako domujejo v enoti Tivoli, Nebotičnik, Ljubljanski grad in Prešernov trg.

Preteklo leto je bilo zaradi epidemije posebno leto. Uporabniki so morali sprejeti veliko sprememb in omejitev v svojem življenju ter se prilagoditi. To je bil velik izziv tudi za zaposlene, ki smo jih v tem podpirali. Življenje v gospodinjstvih enotah je potekalo drugače kot običajno, saj so uporabniki veliko večino dneva preživeli doma; kjer smo jim zaposleni s pomočjo različnih dejavnosti poskušali nadomestiti utečene, njim ljube obveznosti.

Veliko časa smo namenili individualnim pogovorom in razreševanju stisk, ki so jih zaradi omejitev v vsakdanjem življenju doživljali. Druga pomembna dejavnost skozi vse leto pa je bilo gibanje - sprehajanje, saj je bil to najbolj učinkovit mehanizem za sproščanje napetosti.

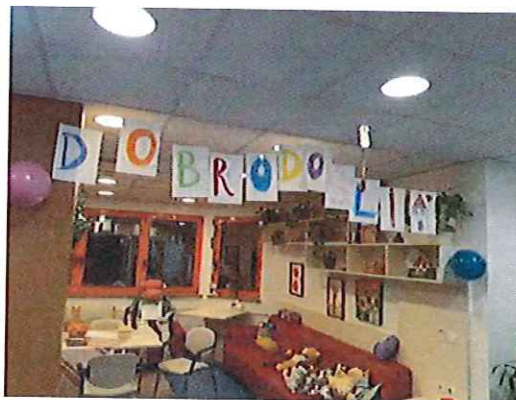
V storitev institucionalnega varstva so trenutno vključeni 103 uporabniki. Uporabnikom nudimo 16-urno obravnavo. Od leta 2012 pa izvajamo tudi 24-urno obravnavo za tiste uporabnike, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja potrebujejo prilagojeno obliko storitve.

Trenutno imamo v zavodu tri uporabnike, ki so začasno vključeni. Gre za krizne namestitve, saj se je v času epidemije zdravstveno stanje njihovih svojcev tako poslabšalo, da ne zmorejo več skrbeti za uporabnike. Krizno namestitev trenutno nudimo v bolniški sobi, prav tako pa smo zaradi potreb v sobo spremenili tudi eno izmed pisarn. Število kriznim namestitev iz leta v leto narašča, ker se naši uporabniki starajo, starajo pa se tudi njihovi svojci. Velikokrat je treba čez noč sprejeti uporabnika na začasno ležišče, ker se svojec poškoduje, je hospitaliziran zaradi napredujoče bolezni ali izredne operacije.

Pri delu nas vodi misel, da vedno, kadar pridemo v službo, vstopamo v dom uporabnikov. Le redki uporabniki še zahajajo domov. V letu 2020 je bilo teh odhodov domov še manj, saj je svojce skrbel prenos okužbe in v državi so bile tako rekoč izredne razmere. Na drugi strani pa v stanovanjskih skupinah živijo uporabniki, ki so se od doma odselili, so samostojni ter odhajajo domov le še na obisk in kavo - kar pa v obdobju razglašene epidemije velikokrat ni bilo mogoče.

Gospodinjstvi način bivanja, uporabnikom pomaga, da ostajajo čim bolj aktivni – seveda v skladu s svojimi sposobnostmi; in vestno sodelujejo v vseh hišnih ali gospodinjstvih opravilih. Uporabnik ima možnost izbire – sam se odloči, kako bo preživel prosti čas.

Tudi v letu 2020 smo v institucionalnem varstvu izpeljali nekaj premestitev med sobami ali enotami, saj izhajamo iz potreb uporabnikov. Ob uvajanju vseh sprememb se pa vedno znova trudimo, da čim bolj upoštevamo tudi uporabnikove želje. Posebej težek čas, tako za zaposlene kot tudi za uporabnike je bil čas, ko je bila v zavodu v Šiški prisotna okužba in je bilo potrebno neprestano premeščanje uporabnikov med sivo in rdečo cono.

V preteklem letu smo veliko časa namenili učenju pravilnega umivanja rok, razkuževanju rok, kljuk in ročajev ter drugih površin; učili pa smo se tudi pravilnega nošenja mask. V obdobju med prvim in drugim valom epidemije, smo se z uporabniki učili varnega odhajanja v trgovino ter varne vožnje z mestnim avtobusom ob upoštevanju vseh NIJZ ukrepov.

Zaposleni smo vestno skrbeli za telefonske stike med uporabniki in njihovimi zakonitimi zastopniki ter drugimi pomembnimi v njihovem življenju. Posluževali smo se različnih strategij, kako zmanjšati stiske uporabnikov (video klici, mahanje svojcev uporabniku na balkon, pisanje pisem, itd.). Ves čas smo izvajali tudi obiske; vendar pod strogimi preventivnimi ukrepi. Druženje svojcev z uporabniki je bilo mogoče na vrtu ali na klopih pred zavodom; odpravili pa so se lahko tudi na sprehod po bližnji okolici. Vsi obiski so bili najavljeni vnaprej, da smo se nanje lahko pripravili. Le v času okužbe v zavodu čas, ko smo imeli rdečo cono, smo bili popolnoma zaprti. V vmesnem obdobju, med prvim in drugim valom, so bili ukrepi sproščeni nekoliko bolj, zato so uporabniki redno zahajali domov pa tudi v bližnje lokale na

kavo ali kak drug priboljšek. V zadnjem mesecu leta 2020 so obiski potekali v posebnem prostoru (ena izmed delavnic VVZ v pritličju z ločenim vhodom), saj zaradi vremenskih razmer druženje zunaj ni bilo mogoče.

V zavodu v Šiški, v štirih gospodinjstvih živi 63 uporabnikov. Enote se med seboj razlikujejo glede na samostojnost uporabnikov in tudi glede na dinamiko življenja.

Življenje v gospodinjstvih poteka po utečenem ritmu, kar predstavlja varnost in okvir za uporabnike, v katerem se lažje znajdejo. Ponedeljkovi sestanki strokovne delavke in gospodinje so ključni za izvedbo načrta in dejavnosti tudi v primeru, da je kakšen od zaposlenih odsoten.

Sestanek je priložnost, kjer uporabnik pove vse svoje želje in pričakovanja, ki se zapišejo na veliko tablo sredi nadstropja in so tako namenjene nam zaposlenim, ki pridemo delat v nadstropje in poskrbimo za realizacijo načrtovanega.

Uporabniki po svojih zmožnostih sodelujejo v skrbi zase, so aktivni pri gospodinjstvih in hišnih opravilih (skrb za čajno kuhinjo, skupne kuharske dejavnosti, skrb za sobo, postiljanje postelj) ter se aktivno vključujejo v lokalno okolje. V zavodu bivajo uporabniki, ki potrebujejo največ pomoči. Potrebujejo pomoč pri reševanju vsakodnevnih stisk, težav, pri urejanju odnosov s svojci, pri urejanju medsebojnih odnosov, pri organiziranju prostočasnih dejavnosti in tudi pri negi. Med stanovalci se sklepajo prijateljstva, ki lahko prerastejo v željo po skupnem bivanju. Takrat, če je le možno, omogočimo paru, da zaživi skupaj v dvoposteljni sobi in se tako približa življenje v smislu partnerstva.

V gospodinjstvi enoti Tivoli živi 15 uporabnikov, ki so vključeni v 24-urno obravnavo in v svojem ritmu preživijo dan. Ekipa zaposlenih, skrbi za pester vsakdan uporabnikov, ki se kljub svoji starosti glede na sposobnosti in želje vključujejo v kuharske dejavnosti (kuhanje kave, čaja, peka peciva, priprave smootija). V delo v skupini se redno vključujejo fizioterapevtka, delovni terapevtki in psihologinja, ki z uporabniki delajo individualno ali skupinsko. Uporabniki so skozi vse leto glede na svoje sposobnosti in želje aktivni pri pisanju, računanju, didaktičnih igrah ter pri dejavnostih za ohranjanje motorike. Skupina se sprehaja po širši ali ožji okolici zavoda, zelo radi pa so tudi na terapevtskem vrtu. V letu 2020 so uporabniki ob upoštevanju vseh smernic za preprečevanje okužbe s COVID-19, doživeli veliko stisk, ker so bili deležni manj obiskov, redkeje so šli k svojcem; prav tako niso bili na nobenem letovanju. Veliko popestritev v skupini predstavlja obisk psičke Rozi.

Uporabnikom gospodinjstvene enote Nebotičnik je v letu 2020 uspelo predstaviti kuharsko knjižico receptov, ki so jo pripravili v lahko berljivi obliki. Konec junija smo v ta namen

organizirali slavnostni dogodek na terapevtskem vrtu. Skupina redno zahaja na krajše sprehode, bere različne revije ter zgodbe in veliko ustvarja. Dnevni prostor drugega nadstropja je vedno tematsko okrašen glede na letni čas. Tudi v tej enoti so veliko časa namenili učenju življenja v spremenjenih razmerah, razkuževanju ter urejanju skupnih bivalnih prostorov, kjer so žal morali preživeti največ časa (tako dopoldan kot popoldan). V poletnih mesecih se je gospodinjstvena enota odpravila na večerjo v

mehiško restavracijo ter na piknik kosilo v gostišče pri Peclju. V težkih časih vseh omejitev je uporabnikom kulinarčno razvajanje pomenilo neizmerno veliko.

V gospodinjstvi enoti Ljubljanski grad v tretjem nadstropju, živi 17 uporabnikov in uporabnic. Tudi tukaj veliko pečejo, obenem pa so zelo aktivni v skrbi za gredo na terapevtskem vrtu. Radi se odpravijo na športno dejavnost v telovadnico ali na krajši oziroma daljši sprehod. V mesecu avgustu se je skupina odpravila na sladkanje v bližnjo mehiško gostilnico, saj so na pustnem plesu prejeli prvo mesto za skupinsko masko palčkov. Njihov trud pri izdelavi domiselne maske je bil poplačan.

Uporabniki gospodinjstvene enote Prešernov trg živijo v četrtem nadstropju. Tako kot vse gospodinjstvene enote skrbijo za garderobo in urejene sobe; obenem pa se radi odpravijo tudi po nakupih. Tudi uporabniki 4.nadstropja skupaj z gospodinjjo skrbijo za gredo na terapevtskem vrtu in z veseljem pobirajo pridelke, s katerih si občasno pripravijo prigrizek. V letu 2020 se je skupina v poletnem času

odpravila na izlet na Bloško jezero ter v kino pod zvezde v Volčji Potok. V gospodinjski enoti imajo po prvem valu epidemije začasni sprejem; zato se je skupina povečala. Veliko časa posvetijo skrbi za higieno ter rednemu razkuževanju kljuk, ročajev in miz.

Med tednom je v vseh gospodinjskih enotah zavoda prisoten stalen gospodinjec in kader zdravstveno negovalne službe. V zavodu

in v bivalni enoti Zelena jama je kader zdravstveno negovalne službe prisoten ves čas - tudi ponoči, v stanovanjskih skupinah pa enkrat tedensko popoldne oziroma po potrebi pogosteje. Poleg gospodinjec in zdravstveno – negovalnega kadra so med konci tedna in prazniki od 9.00 do 17.00 ure dežurne tudi strokovne delavke institucionalnega varstva.

Čez teden sta v domu dnevno prisotni dve strokovni delavki institucionalnega varstva, ki delata izmenično (dopoldne, popoldne). V delo popoldanskih strokovnih delavk se redno vključujeta tudi dve delovni terapevtki, vodja institucionalnega varstva, psihologinja in dve socialni delavki. Stalen pretok informacij in sprotno reševanje težav je izboljšalo in dvignilo kakovost bivanja uporabnikov. Strokovne delavke uporabnike vodijo in jim pomagajo urejati odnose s svojci in zakonitimi zastopniki. Z vsakim uporabnikom in njegovimi svojci se letno evalvirajo individualni programi in postavljajo novi cilji, ki jim poskušamo slediti.

Strokovno delo v stanovanjskih skupinah in v bivalni enoti se nekoliko razlikuje od načina dela v zavodski oskrbi. Uporabnikom se dopušča več samostojnosti, vendar se od njih pričakuje tudi večja stopnja odgovornosti.

Seveda so se vse te dejavnosti v preteklem letu izvajale nekoliko okrnjeno, saj smo bili veliko večino leta omejeni z upoštevanjem vseh predpisov in priporočil s strani NIJZ. Prav v vseh stanovanjskih skupinah je bil poudarek na sprejemanju nastale situacije, na učenju življenja v spremenjenih razmerah ter na rednem rekreiranju, ki je sproščalo napetosti. Dodobra smo spoznali vse bližnje koticke hiš, kjer prebivamo in resnično dnevno iskali stik z naravo, ki je uporabnike pomirila.

V Bivalni enoti Zelena jama živi 15 uporabnikov. Konec leta smo v enoto začasno - urgentno sprejeli uporabnico storitve VVZ, ki je čez noč ostala brez skrbnice.

V letu 2020 je zaradi situacije COVID - 19 pri uporabnikih pogosteje prihajalo do stisk in potrebe po individualni pozornosti, pogovoru in različnih prilagoditvah. Vedno več uporabnikov izraža željo po individualnem pogovoru in sproščenem druženju z

zaposlenimi, manj pa so kot skupina zainteresirani za vodene aktivnosti, kot so gibalne dejavnosti ter družabne ali ustvarjalne igre.

Pojavlja se več težav, povezanih s staranjem ter različnimi boleznimi in tudi kognitivnim ter motoričnim upadom. Posledica staranja vodi v manj možnosti za dejavna vključevanja v okolje ter skrb za hišo in tudi za zmožnost samostojnega preživljanja prostega časa. Kaže se tudi manj interesa za izvedbo dejavnosti. Uporabnike je zato treba stalno spodbujati, voditi pri vseh delovnih dejavnostih, ki se pojavljajo v hiši. Opažajo se tudi specifična vedenja pri posameznikih, ki so tudi moteča za druge in sprožijo spore.

V preteklem letu so v enoti izpeljali hišni kino, se večkrat v manjših skupinah odpravili po bližnji okolici enote.

Ob ponedeljkih poteka v enoti redni tedenski sestanek s strokovno delavko in prisotnimi zaposlenimi. Skupaj načrtujejo dejavnosti za teden ter se pogovarjajo o tekočih težavah. Teme letošnjih ponedeljkovih sestankov so bile precej podobne kot v vseh ostalih enotah institucionalnega varstva: Covid-19, pravilno nošenje mask, pravilno razkuževanje rok, obiski svojcev, medsebojni odnosi, spremenjene razmere, itd.

V Bivalni enoti Koseze, ki živi po načelih stanovanjske skupine ob minimalni pomoči zaposlenih, živi 8 uporabnikov, ki samostojno skrbijo za vsa vrtna, hišna ter tudi gospodinjska opravila. V januarju 2020 se je v enoto priselil nov uporabnik. Stanovalci so ga lepo sprejeli in zelo hitro je začel sodelovati pri vseh dejavnostih. V začetku marca, ko se je začela epidemija virusa COVID-19, so uporabniki ostali doma. Dejavnosti storitve vodenje,

varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji so se preselili v njihov dom, tako da so bili dopoldne delovno aktivni, popoldan pa so preživljali v skladu s svojimi potrebami in željami. Prvi tedni epidemije se je veliko časa namenilo pogovoru o virusu, zakaj je tako nevaren, kako se prenaša, kako se lahko sami zaščitimo. V nadaljevanju pa se je veliko časa namenilo tudi kakovostnemu preživljanju prostega časa. Ko so se začeli sproščati ukrepi, so se uporabniki ob pomoči zaposlenih učili pravilne uporabe maske ter pravilnega razkuževanja rok. Uporabniki so najprej v spremstvu delavca šli v trgovino in na avtobus, nato pa že samostojno. Ob začetnem sproščanju ukrepov je skupina odšla na izlet na Vrhniko, kjer so si ogledali Tehniški muzej Slovenije. Konec poletja so se odpravili na enodnevni izlet na morje, kjer so obiskali mesto Piran, si ogledali Muzej podvodnih dejavnosti, obiskali Izolo ter imeli morsko kosilo. Jesen je prinesla drugi val epidemije. Ker so že poznali vse ukrepe za preprečevanje širjenja okužbe, so veliko časa namenili temu, kako kljub omejitvam ostati v dobri kondiciji in kako si lahko popestrijo dneve, da so le ti polni. Veliko časa je bilo namenjenega pogovorom in razreševanju osebnih stisk zaradi nastale situacije in spopadanja z epidemijo.

Stanovanjske skupine, so oblika bivanja, kjer živijo najbolj samostojni uporabniki. Potrebujejo suport gospodinje/ca ali drugega delavca v popoldanskem času. Vikende in praznike preživijo popolnoma samostojno po vnaprej dogovorjenem urniku, ki jim predstavlja varnost. Kadar potrebujejo dodaten pogovor ali nasvet, se obrnejo po pomoč na dežurnega delavca v zavod Šiška.

Redni tedenski sestanki strokovnih delavk z uporabniki in gospodinjci so ključni za dober potek dela. Sestanek je priložnost, ko se lahko razrešijo morebitne težave, ko se dogovori in porazdeli delo znotraj hiše (gospodinjska opravila, hišna opravila, nakupovanje, kuhanje itd.), ter je tudi priložnost, za praznovanje ob uspehih. Zdravstveno nego v stanovanjskih skupinah izvaja zdravstveno-negovalni kader, ki enote obiskuje enkrat ali dvakrat tedensko, po potrebi tudi pogosteje.

V stanovanjski skupini Vodnikov dvor živijo 4 uporabniki. Tudi njihovo življenje je v preteklem letu zaznamoval COVID-19. Dneve so preživljali v stanovanju, od koder so prav radi odšli na krajši ali daljši sprehod v okolico. Ob sprostitvi ukrepov so se odpravili na Cerkniško jezero ter v poletnih mesecih še na Roglo in si ogledali "Pot med krošnjami". Ves čas epidemije

so poskušali ohraniti pozitivizem. Nadaljevali so z utrjevanjem svoje samostojnosti v hišnih in gospodinjskih opravilih. V mesecu avgustu so dobili novo strokovno delavko, ki nadomešča odsotnost socialne delavke.

Stanovanje Fužine, kjer živita dve uporabnici, se zelo povezuje s stanovanjsko skupino

Vodnikov Dvor. Skupaj se odpravijo na izlete, sprehode ter si občasno pripravijo skupno večerjo. V času epidemije je bilo to druženje okrepljeno, saj sta ti dve stanovanjski skupni predstavljali en mehurček. Občasno sta uporabnici dneve ob spremstvu zaposlenih preživljali v stanovanju Fužine; občasno pa v Dvoru. Uporabnici stanovanja na Fužinah se učita kuhanja zahtevnejših jedi, samostojnosti v prometu, skrbita pa tudi za čistočo stanovanja. Ob izbruhu epidemije sta doživeli večjo izgubo, ker nista mogli na delo; saj ena od njiju dela v integrirani zaposlitvi Bauhaus; druga pa v VDC Ince Mengeš. Strokovno delo te enote vodi ista strokovna delavka kot enoto Vodnikov dvor.

V Stanovanjski skupini Vrhovci živi 6 uporabnikov. Uporabniki so vajeni, da precej samostojno živijo in imajo veliko stikov z okoljem in vsak svoje precej specifične potrebe, ki zahtevajo veliko usklajevanja in dogovarjanja. Imajo veliko vprašanj in idej. Kot skupina so se v letu 2020 intenzivno ukvarjali z vsemi težavami, ki so se pojavile pri skupnem bivanju - od pravil skupnega življenja in zadolžitev, skupne skrbi za vzdrževanje ter nabavo in prehrano kot tudi s problematiko medsebojnih odnosov. Poseben izziv je bil zagotoviti urejanje in vodenje sladkorne bolezni pri uporabnici v enoti. Celotna skupina se je ukvarjala z zdravo prehrano in gibanjem, učili so se pripravljati nove, zdrave jedi. V hiši so imeli skobčevko in morske prašičke. Zaradi težav pri oskrbi sta bila morska prašička oddana v primernejše okolje. Pogosto in redno so obravnavali medsebojne konflikte in se učili

medsebojnega sodelovanja in strpnosti. V začetku leta so en mesec gostili prostovoljko iz Španije, ki jim je na različne načine približala svojo deželo.

V času epidemije so zaradi ukrepov doživljali veliko stisk. Izpeljanih je bilo ogromno skupinskih in individualnih pogovorov. Stiske smo poskušali preusmeriti v aktivnosti, zato so obdelali cel vrt, kupili so si bazen, urejali so svoje sobe in hišo. Nabavljenih je bilo veliko sredstev za prosti čas in dejavnosti v hiši. Uporabniki so veliko hodili na sprehode. Prav tako so se usposabljali za pravilno uporabo zaščitnih sredstev, da so se lahko glede na ukrepe vključevali v okolje, nakupe in prevoz z avtobusom. V poletnih mesecih so se skupaj odpravili na izlet na morje.

V Stanovanjski skupini Hiša Šiška živita eno leto dva para. Začetno navdušenje po

samostojnem partnerskem življenju je ob izbruhu epidemije malo upadlo, saj se je uporabnikom življenje postavilo precej na glavo. Kljub vsemu je skupina v letu 2020 napredovala v razreševanju konfliktnih situacij in v učenju strpnosti drug do drugega. Z gospodinjcem so obdelovali vrt, zahajali v bližnjo okolico na sprehode in se večkrat odpravili na kak krajši izlet. Bili so v Kamniški Bistrici, lškem vintgarju, obiskali so Podpeško jezero in se odpeljali tudi na morje. V začetku leta so skupaj opremili zimski vrt, ki jim je v nadaljevanju leta odlično služil za pogovore, umik ali za izvajanje skupnih dejavnosti.

V stanovanju na Litostrojski živi en uporabnik, ki je popolnoma samostojen. Potrebuje občasno podporo in pogovor strokovne delavke. V zavodu se vključuje v delavnico in delo v zelenem programu.

Zaradi epidemije je preteklo leto odpadel tudi tradicionalni izlet stanovanjskih skupin ter vsa novoletna druženja s svojci. Kljub vsemu so uporabniki v prazničnem decembru praznovali v svojih enotah in svojce presenetili na drugačen način; kot se za posebno leto 2020 spodobi.

Druge dejavnosti za kakovost življenja uporabnikov v institucionalnem varstvu

Kljub epidemiji in 8-tedenski okužbi v zavodu smo tudi v letu 2020 s pomočjo vseh zaposlenih v institucionalnem varstvu, ki se trudijo in skrbijo za kakovostno bivanje uporabnikov, organizirali in izpeljali nekaj dejavnosti: pustni in novoletni ples ter mesečno praznovanje rojstnih dni.

V zavodu so v času, ko niso bile izredne razmere zaradi okužb, veliko kuhali, ustvarjali, imeli nemščino in šport ter redne pogovorne skupine s psihologinjo. Do meseca marca so v sodelovanju s plesno šolo Zebra v zavodu potekale plesne vaje za uporabnike na invalidskih vozičkih. Prav tako se je v delo občasno vključevala psička Rozi in izvedenih je bilo nekaj obiskov s strani Tačk pomagačk in psičke Oli. V poletnem času smo izpeljali tradicionalni poletni piknik na vrtu.

3.4.1 OSNOVNA OSKRBA

Organizirana prehrana

Jedilnike kuhinje Sovita pregleduje Komisija za sestavljanje jedilnikov, v katero je vključen poleg zaposlenih tudi predstavnik uporabnikov in trije predstavniki svojcev ter vodja kuhinje. Komisija se sestane enkrat mesečno. Namen komisije je pregled jedilnikov in vnašanje pestrosti pri prehrani. Resnično se trudimo, da bi uporabniki imeli možnost izbire druge hrane pri prehrani, ki je ne marajo.

Uporabniki imajo pri kosilu na voljo mesni ali brezmesni meni, prav tako imajo v zavodu samopostrežne izbirne zajtrke in tudi izbirne večerje (izbor med dvema jedema). V stanovanjskih skupinah si večerje in zajtrke pripravljajo samostojno, prav tako kosila med vikendi in prazniki – kar pomeni, da uporabniki soustvarjajo jedilnike.

Vodja službe zdravstvene nege redno skrbi za izvajanje nalog in spremljanje sistema HACCAP. Za nabavo živil, pripravo in transport je v zvezi s HACCAP sistemom odgovorno podjetje Sovita d. o. o., glede samega razdeljevanja hrane pa zaposleni v VDC Tončke Hočevar.

V jedilnici enote Šiška in tudi v dislociranih enotah DV sodelujejo pri strežbi hrane uporabniki, seveda pa pri tem potrebujejo veliko podpore in stalno vodenje zaposlenih. Gospodinjci skrbijo za kontinuiteto razdeljevanja obrokov tako med tednom kot tudi med vikendi.

Podporne dejavnosti

Vzdrževanje

Ekipa vzdrževalcev je bila v letu 2020 velikokrat okrnjena (veliko bolniških odsotnosti). Vzdrževalci opravljajo manjša redna vzdrževalna dela, večje napake pa odpravljajo zunanji sodelavci, s katerimi imamo sklenjene vzdrževalne pogodbe. V prevoze uporabnikov na delo se vključijo redko – le v primeru nadomeščanja. Delo se načrtuje na rednih tedenskih koordinacijskih sestankih. Vzdrževalci so v zavodu prisotni od 7.00 do 20.00 ure.

V času epidemije so se vzdrževalci vključevali v nakupovanje živil za uporabnike vseh enot; pomagali so pri preseljevanju uporabnikov in urejanju čistih ter nečistih poti.

Pranje

Pralnica je odprta med 7.00 in 16.00 uro. Med prazniki je pralnica zaprta največ 48 ur. Dnevno se v delo v pralnici po nekaj ur ob pomoči zaposlenih iz dnevnega varstva vključujejo v lažja dela (zlaganje brisač, krp in nogavic) tudi uporabniki – to delo poteka znotraj storitev.

Čiščenje

Služba čiščenja se v zavodu Šiška izvaja vse dni v letu. Delavke delajo po dežurni listi, dopoldan, popoldan in med vikendi – 12-urno dežurstvo. Ob tej organizaciji dela se je storitev čiščenja močno izboljšala.

Tri delovne enote, Vič, Bežigrad in Moste ter Bivalno enoto Zelena jama čisti pogodbenik. Snažilke skozi vse leto enkrat do dvakrat mesečno obiščejo tudi stanovanjske skupine, kjer počistijo skupne prostore.

Recepcija

Recepcija je v času epidemije odigrala zelo pomembno vlogo. Vstopna točka zavoda je odprta od 6:30 ure do 20.00 ure. Na vstopni točki se že od meseca marca redno meri telesna temperatura in vodi vsa potrebna dokumentacija o zaposlenih ter vseh obiskovalcih zavoda. V dopoldanskem in popoldanskem času receptorki spremljata uporabnike, ki se zadržujejo v avli, imata pregled nad obiski in prihodi ter odhodi uporabnikov.

Aktivnosti celodnevne varstva

Frizerstvo Lassana: Friziranje in pedikura poteka v bližnjem salonu, kamor se zaposleni skupaj z uporabnikom odpravi peš. Le starostniki, ki so zdravstveno onemogli, dobijo frizerja na obisk v zavod – v za to prilagojen prostor. Redno uporabljamo tudi medicinsko pedikuro v ZD Šiška.

Aktivni prostovoljci: V letu 2020 smo v institucionalnem varstvu imeli le nekaj prostovoljcev; ti so bili aktivno vključeni v delo do meseca marca in potem nekaj časa med poletjem. Prostovoljci so zelo dragoceni, saj so pomembni drugi, ki vstopajo v življenje naših uporabnikov. Do začetka epidemije se je v življenje v institucionalnem varstvu redno vključevala tudi prostovoljka iz Španije in dve Danki, ki sta bili aktivno vključeni v varstveno negovalno skupino.

Samozagovorništvo: V institucionalnem varstvu je začela delovati skupina za samozagovorništvo. Skupino vodi socialna delavka ob pomoči gosposinje.

Sodelovanje z **Vero in lučjo ter društvom Sožitje** je bilo v letu 2020 zaradi epidemije COVID - 19 precej okrnjeno. Le nekaj uporabnikov se je v začetku leta udeleževalo različnih aktivnosti, ki jih organizirajo; prav tako se lansko leto nismo udeleževali letovanj, taborov ali duhovnih srečanj.

Veselimo se leta 2021 in ponovnega "čim bolj normalnega" življenja ter aktivnega vključevanja v okolje.

3.5 ZDRAVSTVENA DEJAVNOST

V okviru službe zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe delujejo fizioterapija, delovna terapija. Za zdravstveno nego in zdravstveno oskrbo je v VDC Tončke Hočevar v letu 2020 skrbelo 28 - 33 članov zdravstveno negovalnega tima.

3.5.1 PSIHIATRIČNE OBRAVNAVE

Poleg primarnega zdravstvenega varstva za uporabnike VDC-ja skrbi tudi specialist psihiatrije, ki je uporabnikom in njihovim svojcem na voljo enkrat tedensko. Ob sprejemu vsakega novega uporabnika le ta opravi prvi pregled pri zdravnici splošne medicine in specialistu psihiatrije, kasneje pa se kontrolni pregledi izvajajo glede na potrebe uporabnika.

Specialist psihiatrije trenutno obravnava 93 uporabnikov, od tega 10,75% (10 uporabnikov) iz storitve VVZ in 89,24% (83 uporabnikov) iz celodnevnega varstva.

3.5.2 OBRAVNAVA SPECIALISTKE DRUŽINSKE MEDICINE

Za primarno zdravstveno varstvo uporabnikov VDC Tončke Hočevar je skrbela zdravnica družinske medicine zaposlena v ZD Šiška, ki je izvajalec koncesije v VDC Tončke Hočevar. Le ta zagotavlja prisotnost zdravnika 6 ur tedensko, razdeljene na tri dni v tednu. V ambulanti je ob zdravniških pregledih z zdravnico prisotna srednja medicinska sestra, ki je razporejena v dopoldanskem času v ambulanto VDC Tončke Hočevar skupaj z diplomiranim zdravstvenikom - vodjo tima ZN in ZO ali vodjo ZN in ZO. V času, izven ordinacijskega časa ambulante nam je v neposredni bližini VDC-ja Zdravstveni dom Šiška ali SNMP ZD-LJ. Manjše posege, celostno zdravstveno nego obolelih in izvajanje zdravnikovih navodil, so opravljali zdravstveni delavci za vse uporabnike, tako celodnevnega varstva, kot tudi dnevnega varstva.

OBRAVNAVA SLADKORNE BOLEZNI

Za 15 stanovalcev s sladkorno boleznijo skrbi zdravnica družinske medicine, ki nadzoruje potek zdravljenja sladkorne bolezni in pošilja na specialistične kontrolne preglede in obravnave. Osnova pri obvladovanju sladkorne bolezni je dieta, ki je predpisana s strani zdravnice. Vseh 15 uporabnikov, ki imajo sladkorno bolezen imajo tudi dieto, večina prejema peroralno antidiabetično terapijo, nihče pa ne prejema inzulinske terapije.

V VDCju bivata tudi 2 uporabnika, ki prejemata antikoagulantno terapijo in jo predpisuje ambulanta za antikoagulantno zdravljenje na Njegoševi 4, UKC Ljubljana, tam tudi odvzamejo kri.

OBRAVNAVA INKONTINENCE

Glede na potrebe posameznika razvrščamo uporabnike v tri stopnje inkontinence. Vsem uporabnikom ne glede na stopnjo inkontinence pripadajo štirje pripomočki dnevno. V VDC Tončke Hočevar je velik poudarek tudi na promociji kontinence, kjer prepoznavamo uporabnike, ki so ogroženi za inkontinenco ali je inkontinenca v začetni fazi in spodbujamo pri boljši samooskrbi glede tega problema. Delno pokretne osebe večkrat dnevno spremljamo do

stranišča, da pravočasno izpraznijo mehur. Osebe, ki kažejo na začetno inkontinenco, ali jim rahlo uhaja urin, pa poučimo o dnevnem vnosu tekočin in preventivnem obisku stranišča ob istem času vsak dan (trening mehurja) ter ostale aktivnosti v kompetencah srednje medicinske sestre.

3.5.3 DELOVNA TERAPIJA

Delovna terapija se ukvarja s človekovo okupacijo in njeno pomembnostjo za zdravje, pri čemer se okupacija nanaša na katerokoli aktivnost ali nalogo, ki je potrebna pri skrbi zase, produktivnosti ali prostem času. Zato se je delovna terapija v našem zavodu tudi v preteklem letu ukvarjala predvsem z okupacijami, ki so bile prilagojene vsakemu uporabniku posebej, glede na njegovo funkcioniranje, voljo, vrednote, okolje ... Pomen okupacije za posameznika je bil v preteklem letu še posebej izrazit zaradi nastalih sprememb v zvezi z epidemijo. Uporabniki so bili že v spomladanskem času soočeni z velikimi spremembami, saj so se njihove dnevne rutine bistveno spremenile, ob hkratni vsesplošni negotovi situaciji, ki so jo lahko dnevno spremljali preko občil.

V spomladanskem času (od sredine marca dalje) se je zaradi reorganizacije dela zaradi razglásene epidemije začasno prekinilo delo v delovni terapiji in se nadaljevalo sredi maja. Prav tako so bile obravnave v delovni terapiji začasno ukinjene v času okužb v zavodu, od konca oktobra do začetka decembra. V vmesnem času so bile obravnave zaradi zmanjševanja možnosti prenosa okužbe, individualne. Kljub posebnim okoliščinam je bilo izvedenih večina planiranih aktivnosti za leto 2020.

Izvedene oz. realizirane so bile naslednje aktivnosti, planirane za leto 2020:

- ocena potrebe ter aplikacija pripomočkov za večjo samostojnost v dnevnih aktivnostih in aktivnostih prostega časa ter dela - uporabnikom, ki so imeli težave pri opravljanju njihovih dnevnih okupacij, se je svetovalo in po potrebi apliciralo pripomočke, ki so jim pomagali pri opravljanju aktivnosti;
- ocena po prilagoditvah v ožjem in širšem okolju ter izvedba prilagoditev - v domu v enoti Šiška in v dislociranih enotah se je po potrebi svetovalo in v sodelovanju z drugimi službami v zavodu tudi prilagajalo ožje ali širše okolje. Največkrat so bile prilagoditve vezane na ožje okolje (uporabnikove sobe, prostori, kjer se gibajo, kopalnice);
- učenje dnevnih aktivnosti - izvajalo se je predvsem pri uporabnikih, pri katerih se je opazalo, da ne zmorejo več opravljati aktivnosti, ki so jih opravljali v preteklosti;
- po potrebi so se izvajala testiranja pri novo vključenih uporabnikih v institucionalnem varstvu (FIM, Barthel index, KPSS, Ček lista interesov, COPM, individualno prilagojen kognitivni vprašalnik ...). Pri novo vključenih uporabnikih se je za oceno njihovih sposobnosti ter za namen izvedbe plana obravnave, po potrebi izvedel FIM, COPM ali KPSS test. Po potrebi so se izvajali tudi nekateri drugi testi;
- ocenjevanje, svetovanje, aplikacija ter učenje uporabe medicinsko tehničnih pripomočkov (MTP) - redno spremljanje stanja obstoječih MTP, ki jih imajo uporabniki, podajanje predlogov za nakup novih ali predlogi za predpis novih MTP po preteku trajnostne dobe; svetovanje in navodila sodelavcem za vzdrževanje in rokovanje z MTP ter učenje uporabnikov uporabe;
- sodelovanje pri pregledih zdravnikov specialistov - sodelovanje na pregledih pri specialistu fiziatru za predpis novih MTP in ortopedske obutve;
- sodelovanje s fizioterapijo na področju MTP, ergonomije, rehabilitacije ... V začetku leta sodelovanje z zunanjim sodelavcem fizioterapevtom - pomoč pri obravnavah in organizaciji dela. V drugi polovici leta sodelovanje s fizioterapijo v zavodu.

- hortikulture aktivnosti v času sezone - v času sezone se je skrbelo za balkonsko cvetje;
- različne skupinske in individualne terapevtske aktivnosti;
- opravljale so se analize aktivnosti ter analize tveganja - po potrebi so se izvajale analize aktivnosti ter analize tveganja. V preteklem letu so se izvajale pretežno ocene tveganja pri gibanju izven zavoda v smislu pravilnega nošenja zaščitnih mask, umivanja in razkuževanja rok, uporaba javnega prometa, obiski oz. nakupi v trgovinah.
- kognitivni treningi - s staranjem uporabnikov, predvsem pa po prebolelem Covidu je opazen velik upad kognitivnih sposobnosti, zato so bile obravnave v decembru usmerjene predvsem h kognitivnemu treningu.
- izvedba kreativnih delavnic;
- razvojno nevrološka obravnava;
- učenje obvladovanja ožjega in širšega okolja;
- sodelovanje s strokovnimi delavci in drugimi službami v zavodu in izven njega;
- sodelovanje v E-qalin skupinah;
- priprava Dneva VDC.

Poleg načrtovanih, pa so se izvajale še naslednje aktivnosti:

- sodelovanje v komisiji za prehrano;
- vodenje in sodelovanje v projektni skupini za pripravo Dneva VDC;
- sodelovanje v projektni skupini za ureditev jedilnice;
- sodelovanje na izletih gospodinjskih enot;
- analize tveganja za uporabnike v stanovanjskih skupinah;
- organizacija plesnih delavnic za uporabnike na invalidskih vozičkih z zunanjim izvajalcem.

V obravnave so se vključevali pretežno uporabniki, ki so vključeni v storitev institucionalnega varstva. Zaradi vse večjih, predvsem pa specifičnih potreb uporabnikov, se kaže velika potreba po vključitvi/zaposlitvi delovnega terapevta v storitev varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji, kjer pa trenutno ni sistemiziranega delovnega mesta.

TONČKINI ROKOPISI	2020
KAJ JE KORONA IN KAKO NAM JE SPREMENILA ŽIVLJENJE	
<p>IVO S.: « VIRUS JE TOLK ZMEŠAN, DA NE MORMO NITI DAM.RAD TM SPREDI DELAM, KER VIDIM SNAGO, OD UZAD JO PA NE. MASKE NEJ DAJO STRAN ČIM HITREJ, JE VSEEN, ČE JO MAŠ AL PA NIMAŠ. «</p>	
<p>ANA T.: »SOVRAŽIM VIRUS, KER NISEM VEČ SAMOSTOJNA. KER NE MOREM IN NE SMEM NIKAMOR BREZ MASKE. «</p>	
<p>VESNA P.: «NI MI VŠEČ, DA JE KORONA BLA. NI MI VŠEČ, DA SMO BLI ZAPRT ZAVOD.SAM NA VRTU SMO BLI, TO JE BLO TUD USE. SE MI ZDI DA JE TO EN VIRUS. BI PA RAJ ZA TELEVIZIJO IZJAVO DALA.«</p>	

3.5.4 FIZIOTERAPIJA

Fizioterapevtsko delo je v prvi polovici leta 2020 potekalo preko pogodbe - zasebnika. Fizioterapevtske obravnave so se v tistem času izvajale 2x/tedensko. Zaradi redne zaposlitve fizioterapevta v našem zavodu so se v drugi polovici leta, fizioterapevtske storitve začele izvajati vsakodnevno, vzporedno pa je do konca meseca decembra, 1x tedensko, potekala obravnava preko pogodbe.

Cilji fizioterapevtskih obravnav so bili:

- rehabilitacija po travmatoloških stanjih,
- obravnava fizično onemoglih, invalidov, težje pokretnih, starostnikov,
- (vzdrževanje obstoječih stanj in zaviranje poslabšanj),
- nudenje pomoči (lajšanje/odprava bolečin) uporabnikov z akutnimi/kroničnimi težavami lokomotornega sistema,
- skrb za varnost uporabnikov in učenje postopkov za zagotavljanje varnosti,
- ergonomija,
- vodenje skupinskih gibalnih aktivnosti,
- vodenje kolesarskega krožka za uporabnike institucionalnega varstva (1x tedensko),
- promocija zdravja za zaposlene.

Terapijo so sestavljale različne metode in tehnike za lajšanje oz. odpravo bolečinskih stanj lokomotornega sistema (akutna/kronična stanja). Izvajale so se najrazličnejše vaje v kombinaciji z različnimi manualnimi tehnikami, s fizikalno terapijo, ki so spodbujale ustrezne vzorce pravičnega gibanja, razbremenilnih položajev, predihanosti, zmanjšanje bolečinskih stanj, ...

Nudila se je podpora uporabnikom - uporabnika se je usmerjalo/učilo k lažji izvedbi vsakodnevnih opravil, v sodelovanju z delovnimi terapeutkami so se izvajala svetovanja pri opremi s pripomočki, prilagoditvah ožjega in širšega okolja uporabnikov, k povečevanju/ohranjanju splošne vzdržljivosti in preprečevanju razvoja mišično-skeletnih deformacij.

Fizioterapija je del interdisciplinarne obravnave uporabnika. Fizioterapevt s pomočjo vzgojnih in fizioterapevtskih metod vzdržuje, vzpostavlja, ali izboljšuje psihofizične sposobnosti posameznika.

Način dela z uporabniki je zahteval specifičen in prilagojen pristop glede na njihove potrebe in zmožnosti. Za težje pokretne, fizično onemogle uporabnike in invalide se je strmelo k ohranjanju redne, kontinuitete obravnave, vendar le-te ni bilo možno venomer tedensko ohranjati (vzrok: zaradi odklonitev uporabnikov in ne zmožnosti k sodelovanju).

Večji upad nezainteresiranosti za aktivnosti je bilo zaznati v popoldanskem času – v času, ko imajo prosti čas – opaža se, da imajo uporabniki večji interes za aktivnosti, ki jih veselijo (počitek, dnevne aktivnosti, sprehodi, gledanje TV-ja,...).

Letos je bilo zaradi koronavirusa, primarno fizioterapevtsko delo, prilagojeno stanju epidemije. Le-to se je najbolj odražalo v času od konca oktobra do konca novembra, ko se je v zavodu, v enoti Šiška, vzpostavila rdeča cona, zaradi okužbe uporabnikov s koronavirusom. Delovne obveznosti so se izvajale po usmeritvah in navodilih nadrejenih.

S tega razloga in zaradi nadaljnega preprečevanja širjenja okužbe ni bilo moč izvesti posamezne aktivnosti: kolesarski krožek, promocija zdravja, vodenje skupinskih gibalnih aktivnosti (prilagojeno je bilo na posameznike oz. v manjše skupine). Po preboleli bolezni je

bilo opaziti fizičen, psihološki in kognitivni upad uporabnikov. Strmelo se je k ponovni postopni vsesplošni aktivaciji in okrepitvi uporabnikov.

3.6 SVETOVALNA SLUŽBA

V mesecu januarju je svetovalna služba ob rednem delu postavljala načrte za tekoče leto in pisala poročila za preteklo leto. Začela so prihajati prva zaprosila za skrbniška poročila. Delo s skrbniškimi poročili je potekalo vse do marca, ko so bila oddana še zadnja skrbniška poročila. V februarju in marcu so bila oddana tudi statistična poročila za Ministrstvo.

Tudi v letu 2020 smo imeli povečano število začasnih namestitvev, večina od teh je bila urgentnih. Porast začasnih sprejemov smo zabeležili v mesecu juniju 2020, ko so bili začasno sprejeti kar 4 uporabniki.

Epidemija, ki je zaznamovala leto 2020, je zagotovo botrovala tudi temu, da v času poletnih dopustov začasnih sprejemov 'na račun' dopustovanja svojcev uporabnikov v tem letu nismo beležili. Tako so bile vsečasne nastanitve posledica spremembe zdravstvenega stanja staršev oz. smrti slednjih.

V letu 2020 smo od skupno 12 popolnih prošenj za sprejem, prejeli 3 prošnje za sprejem v storitev Vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji, 2 prošnji za sprejem v storitev institucionalno varstvo ter 7 prošenj za sprejem v obe storitvi hkrati. Ena prošnja za sprejem v storitev institucionalnega varstva trenutno miruje, ena prosilka za sprejem v storitev institucionalnega varstva pa je bila nastanjena drugje, tako da trenutno nimamo kandidatov, ki bi želeli sprejem le v storitev institucionalnega varstva.

V letu 2020 so bili v storitev 'Vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji' sprejeti trije uporabniki, eden od njih hkrati tudi v storitev institucionalnega varstva.

Zaradi vključitve v drug VDC je bil iz storitve 'Vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji' izpisan en uporabnik, dva uporabnika sta v letu 2020 umrla, eni uporabnici pa se je, zaradi starosti in zdravstvenih sprememb, obseg storitve spremenil, tako da je v letu 2020 pričela obiskovati 24 urno institucionalno varstvo.

Zaradi epidemije v letu 2020 ni bilo možnosti za večjo aktivnost v smeri sprejemov novih uporabnikov, saj je bila storitev 'Vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji' velik del leta zaprta, prav tako pa je pomemben dejavnik še vedno želja prosilcev, da z obiskovanjem šole nadaljujejo do 26. leta in se za vključitev v storitev 'Vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji' odločijo šele po zaključku šolanja.

Tudi sodelovanje s Centrom Janeza Levca je bilo v preteklem letu zaradi epidemije onemogočeno. Na praksi je bil le en učenec, potem pa je epidemija prekinila izvajanje prakse. Verjetno je nizko število prošenj za sprejem v 'dnevno varstvo' tudi odraz okrnjenega sodelovanja.

V storitvi vodenje, varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji je bilo narejenih 7 odpustov ter 10 novih sprejemov. Večje število sprejemov je odraz intenzivnega sodelovanja Zavoda z Centrom Janeza Levca. Čeprav smo v letu 2019 naredili večje število sprejemov kot v preteklem letu, pa še zmeraj ostajajo prosta mesta v storitvi. Delno zaradi velikega števila odpustov, delno pa tudi zato, ker se uporabniki oziroma njihovi zakoniti zastopniki v večini še zmeraj ne odločajo za vključitev pred 26 letom starosti. Povabilo k sprejemu v storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji je v letu 2019 zavrnilo 9 kandidatov (večina jih je izjavila, da želijo ostati v šoli do 26 leta).

V institucionalnem varstvu sta bila v letu 2020 opravljena 2 sprejema. En uporabnik je bil nastanjen v stanovanjski skupini Brajnikova, ena uporabnica pa v zavod Šiška. V novembru sta umrla dva uporabnika storitve institucionalnega varstva, eden od njiju je bil sprejet začasno.

Za vključitev v institucionalno varstvo ostaja dolga lista čakajočih za sprejem.

Vedno bolj se srečujemo s problematiko staranja staršev uporabnikov in težavami pri prehodu od bivanja doma do bivanja v zavodu. Starši želijo za svoje otroke poskrbeti, dokler le-to zmorejo. Vendar se tudi starši starajo in ne zmorejo več vsega. V pogovoru jih usmerimo na iskanje pomoči in storitev, ki jim pripadajo, vendar starši največkrat pomoči ne želijo, saj jim to predstavlja vdor v njihov dom in zasebnost. Veliko staršev ne želi razmišljati o tem, kako bo, ko sami ne bodo zmogli več. So tudi primeri, ko pred boleznijo ali smrtjo ne vložijo vloge za sprejem v institucionalno varstvo in ne urejajo skrbništva za uporabnika. Če se staršu kaj zgodi, ostane uporabnik brez primerne namestitve in brez skrbnika. To je predvsem slabo za uporabnika, saj ne more v celoti uveljavljati svojih pravic. Največkrat se zalomi pri financah, saj uporabnik brez zakonitega zastopnika ne more dostopati do svojih financ. V teh primerih je nujno sodelovanje s CSD, ki sproži postopek postavitve skrbnika in pomaga pri iskanju primerne namestitve.

V preteklem letu smo intenzivno sodelovali s strokovnimi delavci pristojnih centrov za socialno delo tudi za druge oblike pomoči uporabnikom in njihovim svojcem. Svojcem smo pomagali pri reševanju najrazličnejših in kompleksnih težavah uporabnikov, pri premoščanju težkih socialnih razmer, pri iskanju pomoči na domu in drugih. Za uporabnike institucionalnega varstva smo opravljali tudi skrbniške naloge in nudili pomoč uporabnikom pri urejanju upravnih zadev, transferjev, finančnih zadev in drugih zadev v skrbi za uporabnika in v pomoči za večjo samostojnost.

Psihologinja je naredila načrt za izvajanje prakse, vendar pa je po vključitvi enega učenca, zaradi epidemije, izvajanje prakse zastalo.

Psihologinja je z uporabniki delala individualno in skupinsko ter nudila podporo zaposlenim pri delu s posameznimi uporabniki. Sodelovala je tudi na timih, ki so bili sklicani za pomoč posameznim uporabnikom in pri kriznih intervencijah. V času epidemije je sodelovala pri intenzivnem strokovnem delu z uporabniki v domu in v stanovanjskih skupinah. Uporabniki so potrebovali veliko podpore pri prilagajanju na novo situacijo, potrebno je bilo blažiti stiske, ki so jih doživljali. Intenzivno je bilo sodelovanje z vsemi zaposlenimi v timu.

Epidemiološke razmere so vplivale tudi na izvajanje različnih projektov, ki so se v preteklih letih odvijali znotraj institucije. Žal v letošnjem letu nismo uspeli izvesti projekta letovanja, prav tako pa tudi ne projekta prehoda uporabnikov iz šole v VDC, v katerem smo običajno sodelovali s Centrom Janeza Levca in s šolo s prilagojenim programom Brinje, Grosuplje.

Poleg običajnih nalog v svetovalni službi, je socialna delavka koordinirala projekt Evropske prostovoljne službe. Obe socialni delavki sta bili mentorici študentom Fakultete za socialno delo, ki so pri nas opravljali obvezno študijsko prakso.

Socialna delavka se je udeležila izobraževanja 'Varni brez vrstniškega nasilja'. Pridobljeno znanje in prakse bo priredila za delo s populacijo v VDC Tončke Hočevar.

Socialna delavka se je s prispevkom udeležila tudi posveta, na katerem je predstavila primer dobre prakse našega VDC pri obravnavi nasilnega uporabnika.

Socialna delavka in psihologinja pa sta vključeni tudi v supervizijsko skupino strokovnih delavk v institucionalnem varstvu.

3.7 RAČUNOVODSTVO

Delo v računovodstvu je v letu 2020 potekalo nemoteno, brez večjih težav, ampak z veliko dodatnega dela zaradi zakonodaje v času epidemije. Delo v računovodstvu je vezano na zakonske roke pri oddaji dokumentov, zato je potrebno ažurno spremljanje zakonov, aktov, uredb ...

Poročilo o stanju zadolženosti za leto 2020 (E-dolg) smo oddali preko spletnega portala Ministrstva za finance. Zaradi zakona o interventnih ukrepih v času izrednih razmer - epidemije (ZIUOPDVE) smo javni zavodi in socialnovarstveni zavodi lahko predstavili inventuro za leto 2020 v naslednje leto. Zato smo se odločili, in v mesecu decembru izvedli le popis denarnih sredstev, terjatev in obveznosti ter popis blaga v mizarski delavnici. Do konca junija 2021 pa bomo opravili popis še za osnovna sredstva in drobní inventar.

Na MF ter na MDDSZ se je v mesecu februarju poslalo v uskladitev stanje sredstev v upravljanju. Oddala so se letna poročila na AJPES do 28.2.2020 ter na MDDSZ računovodsko poročilo, poslovno poročilo, poročilo o delu ter ustrezne tabele.

Davek od dohodka pravnih oseb smo oddali pravočasno, do 31. marca. V mesecu aprilu smo oddali premoženjsko bilanco na MF v zakonitem roku.

V mesecu juniju se je glede na ponudbe o izvedbi notranje revizije poslovanja izbralo najugodnejšega ponudnika, in sicer podjetje Stonik plus d. o. o. iz Ljubljane, ki je izvedla revizijo v mesecu septembru. V skladu z navedeno pogodbo je podjetje revidiralo naslednja področja:

- plače in drugi stroški dela (napredovanja, povečan obseg dela ...) ter poudarek na obračunu in izplačilu dodatkov v času epidemije (1. val)
- DDV,
- nabava storitev in blaga ter naročila male vrednosti.

V mesecu decembru smo pripravili finančni in kadrovski načrt za leto 2020 ter predlog porabe sredstev poslovnega izida iz preteklih let.

Glede na 65. člen zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije je bilo treba do 31. 8. 2020 posredovati polletno poročilo na pristojno ministrstvo skupaj s sklepom sveta zavoda.

Ob koncu leta smo oddali povzetek izplačanih nagrad za uporabnike, podatke o vzdrževanih članih med letom za zaposlene ter zaposlenim posredovali povzetek izplačanih plač.

Na podlagi zaključka razširjenega energetskega pregleda in uredbe o upravljanju z energijo v javnem sektorju je treba vzpostaviti sistemsko upravljanje z energijo v stavbah javnega sektorja. Treba je izvajati določene ukrepe in voditi energetske knjigovodstvo od leta 2016 naprej.

Na vsake tri mesece smo izdelali tudi bilanco oziroma pregled prihodkov in odhodkov tako, da se so lahko tekoče spremljalo denarni tok in tekočo porabo glede na pogodbo in anekse o financiranju vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji, institucionalnega varstva ter glede na pogodbo o zdravstvenih storitvah.

Zaposlene v računovodstvu aktivno sodelujejo v sekciji računovodij, ki deluje v okviru skupnosti VDC in se izobražujejo na svojem področju.

4 ZAPOSLENI

4.1 STATISTIKE O ZAPOSLENIH

Na dan 31.12.2020 smo imeli 127 zaposlenih v vseh naših storitvah in programih.

Tabele v nadaljevanju prikazujejo starostno strukturo zaposlenih, strukturo glede na spol, izobrazbo in delovno dobo na dan 31. 12. 2020.

Tabela 1: Število zaposlenih po spolu in starosti na dan 31. 12. 2020

SPOL	do 30	nad 30 do 40	nad 40 do 50	nad 50	SKUPAJ
moški	10	5	9	12	36
ženske	4	19	18	50	91
SKUPAJ	14	24	27	62	127

Povprečna starost zaposlenih v storitvi VVZ je 49,58 let, v storitvi IV je povprečna starost zaposlenih 45,14 let.

Spol zaposlenih: moški = 36 (28,12 %), ženski = 92 (71,88 %)

Tabela 9: Število zaposlenih po st. izobrazbe na dan 31. 12. 2020

Stopnja izobrazbe	II	IV	V	VI,VII/1	VIII/2	VIII
Število zaposlenih	14	22	58	11	22	0

Prevladuje peta stopnja izobrazbe.

Tabela 10: Število zaposlenih po skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2019

Število zaposlenih	0-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40 in več	POVP.
SKUPNA DELOVNA DOBA	11	19	21	25	48	3	22,5
LETA ZAPOSLENOSTI V VDC	46	28	31	12	10	0	10,9

V letu 2020 je bilo sedem prekinitev delovnega razmerja, in sicer:

- 4 sporazumne prekinitve,
- 2 redni upokojitvi in
- 1 invalidska upokojitev.

Boleznine v letu 2020 so se v primerjavi z lanskim letom povečale za 1,2 % in znašajo 14,4 % obračunanih delovnih ur. V letu 2020 nam povprečno odsotnost predstavljajo dolgotrajne bolniške zaposlenih. V letu 2020 so bile 3 zaposlene osebe odsotna celo leto. Boleznine na ravni zavoda naraščajo zadnjih 5 let.

Tabela 11: Razpisi in nove zaposlitve v letu 2020

naziv delovnega mesta	trajanje zaposlitve
gospodinja oskrbovalka	nedoločen čas
varuh s specialnimi znanji	nedoločen čas
varuh I	nedoločen čas
finančno računovodski delavec	določen čas
poslovni sekretar VII	nedoločen čas
gospodinja oskrbovalka	nedoločen čas
medicinska sestra - vodja tima	nedoločen čas
medicinska sestra - vodja tima	nedoločen čas
socialni delavec	določen čas
socialni delavec	določen čas
socialna oskrbovalka	določen čas
srednja medicinska sestra I	določen čas
fizioterapevt	nedoločen čas
socialna oskrbovalka	določen čas
srednja medicinska sestra I	določen čas
strežnica II	nedoločen čas
strežnica II	določen čas
srednja medicinska sestra I	določen čas
čistilka II	določen čas
socialna oskrbovalka	določen čas
varuh II	določen čas
varuh s specialnimi znanji	določen čas
skupinski habilitator	določen čas
voznik oseb s posebnimi potrebami	določen čas
medicinska sestra - vodja tima	določen čas
medicinska sestra - vodja tima	nedoločen čas
varuh II	nedoločen čas
javna dela (COVID-19)	določen čas
javna dela (družabništvo)	določen čas

V letu 2020 smo objavili 27 razpisov za različna prosta delovna mesta. V primerjavi s prejšnjimi leti se sedaj že nekaj let na razpise prijavlja veliko manj iskalcev zaposlitve, nekaj jih zaposlitev tudi zavrne, veliko jih ni zadovoljnih z delovnim časom ali s plačilom. Izredno težko je privabiti zdravstveni kader, ki ga primanjkuje tudi na trgu dela. Mnogo je tudi prispelih vlog, ki pa ne ustrezajo razpisanim pogojem.

Nove zaposlitve smo v glavnem iskali zaradi upokožitev, odhodov zaposlenih v nova delovna okolja, pa tudi zaradi nadomeščanj dalja časa odsotnih javnih uslužbencev (dalj časa trajajoči bolniški stalež).

V mesecu decembru smo dvakrat kandidirali v postopku Javnega povabila za izbor programov javnih del za leto 2021, oba objavljena na spletnih straneh Zavoda RS za zaposlovanje.

Prvo povabilo se je glasilo "Pomoč pri omilitvi posledic epidemije COVID-19", drugo pa "Družabništvo in spremljanje".

Izbrani smo bili na obeh razpisih in tako pridobili možnost zaposlitve desetih kandidatov. Razgovori še potekajo, želimo si, da bi izbrani kandidati predstavljali tudi neko dodano vrednost našim storitvam in seveda tudi pravo pomoč našim zaposlenim in uporabnikom. Vseeno je potrebno povedati, da gre za zahtevne razgovore in zahteven izbor, saj gre tu

običajno za zaposlitev dolgotrajno brezposelnih oseb, ki potrebujejo veliko podpore, vodenja in mentoriranja.

4.2 LETNI RAZGOVORI

Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji

Letni razgovori so pomembno orodje pri delu s sodelavci in timom. V začetku leta 2020 je bilo opravljenih večina letnih razgovorov z zaposlenimi. Zaposleni so izražali zadovoljstvo, letni razgovori pa so bili usmerjeni predvsem v analizo dosedanjega dela in motiviranja sodelavcev. Pričetek epidemije je preprečil, da bi izvedli vse letne pogovore, zato bomo v tem letu posebno pozornost namenili intenzivnemu delu s sodelavci. Na letnih pogovorih smo posebej usmerjeni na prepoznavanje talentov, veščin in dodatnih znanj pri zaposlenih in s tem načrtovanju dodatnih aktivnosti za uporabnike.

Institucionalno varstvo

Konec leta 2020 se so v institucionalnem varstvu začeli izvajati letni razgovori. Razgovori se nadaljujejo. Na pogovor bodo vabljeni vsi gospodinjci, strokovne delavke institucionalnega varstva in tudi vsi zaposleni v osnovni oskrbi.

Letni razgovori so pomembni, saj imajo zaposleni možnost izraziti svoje mnenje, pobude in predloge.

Služba zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe

Kot vsako leto so bili tudi začetek leta 2020 pri vodji službe zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe opravljeni vsi letni razgovori z zaposlenimi v službi.

Letni razgovori so potekali v smislu kariernega načrtovanja in motiviranja zaposlenih za izvajanje kakovostne zdravstvene storitve. Pozornost je bila posebej usmerjena v multidisciplinarno sodelovanje na nivoju zavoda.

Vodstvo in uprava

Na letnih razgovorih je večina sodelavcev izrazila splošno zadovoljstvo na delovnem mestu, zadovoljni so s pogoji dela in odnosi, želijo pa si več izobraževanj in nagrajevanja vestnih delavcev.

4.3 CERTIFIKAT DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Že od leta 2015 smo pridruženi skupini organizacij s certifikatom Družini prijazno podjetje. Ukrepi, ki olajšajo v tem hitrem tempu življenja združevanje poklica in delovnih obveznosti ter družine in skrbi za družino, so nam vsekakor olajšali vsakdan. Pa vendar niso pomembni le ukrepi kot takšni, temveč filozofija podjetja, tako vodstva kot zaposlenih, da sproti ozaveščamo, kaj nam je pomembno in kako združevati zadovoljstvo vseh deležnikov. In prav filozofija podjetja nam je v covid letu omogočala, da smo nastopali prijazno drug do drugega, da smo razumeli potrebe in pomen družine in potrebe podjetja ter da smo ravnali skladno s sprejetimi ukrepi in ohranili pozitivizem. Nekateri ukrepi so se že tako močno vključili v filozofijo ravnanja, da jih ne smatramo več kot posebne ukrepe.

4.4 SUPERVIZIJA

Supervizija je pomembno orodje za profesionalno in osebnostno rast, predvsem v poklicih skrbi za druge. V našem zavodu posebno pozornost namenjamo vseživljenjskemu učenju in izobraževanju zaposlenih pri razvoju svojih poklicnih kompetenc in tudi osebnostne rasti. Pogosto smo postavljeni pred nove zahteve in izzive in eden od odgovorov, poleg rednega strokovnega in internega izobraževanja, so tudi redne supervizije.

V storitvi VVZ v letu 2020 ni bilo aktivnih supervizijskih skupin, jih pa načrtujemo za leto 2021.

V institucionalnem varstvu se supervizija kontinuirano izvaja za gospodinje, ki jo vodi gospa Tatjana Rožič. V začetku leta 2020 je gospod Miha Rotar v IV izpeljal nekaj individualnih in eno timsko supervizijo z namenom razrešitve konfliktna situacije.

Supervizija je vsekakor pomemben instrument s pomočjo, katerega sodelavci lahko pogledajo na svoje profesionalne dileme še z druge strani in ob pomoči zunanjega strokovnjaka najdejo sebi sprejemljivo rešitev.

4.5 VARSTVO PRI DELU

V okviru nalog za področje požarne varnosti in varstva pri delu, smo v letu 2020 opravljali naslednje aktivnosti:

- organizacija in naročanje za usposabljanja iz varstva pri delu in požarne varnosti,
- organizacija nakupa varovalne opreme za uporabnike,
- organizacija nakupa osebne varovalne opreme za zaposlene,
- naročanje rednih pregledov, meritev in preizkusov pooblaščenih podjetij,
- naročanje rednih pregledov gasilnih aparatov in hidrantov,
- sodelovanje s pooblaščenim podjetjem ZVD d.o.o.,
- druge aktivnosti za zagotavljanje varnega delovnega okolja v skladu z zapisnikom pooblaščenega strokovnega sodelavca.

Pogodbeni izvajalec, ki v zavodu opravlja naloge iz Varstva pri delu in požarne varnosti je ZVD d. o. o. V sodelovanju z njimi smo v letu 2020 izvedli naslednje aktivnosti:

- Izvajala so se periodična izobraževanja glede na periodiko delovnega mesta iz varstva pri delu in požarne varnosti za zaposlene, novo zaposlene, študente in dela v splošno korist (DKD).
- Usposabljanja iz varnosti in zdravja pri delu za delavce, ki nadzirajo in izvajajo dela na (električnih instalacijah, energetske, ter požarnimi tveganji) v skladu z 38. členom ZVD.
- Odprava pomanjkljivosti na podlagi zapisnika o varnosti in zdravju pri delu ter varstvu pred požarom (ukrepi, zadožitve, roki) pregled dokumentacije in pregled vseh enot – ZVD d.o.o..
- Pregled in izdelava dokumentacije za opravljanje testa, meritev električnih inštalacij zasilne varnostne razsvetljave Z.J.
- Odpravile so se pomanjkljivosti iz poročila o električnih meritvah – zasilna varnostna razsvetljava.

- Periodični pregledi dvigal ter odprava pomanjkljivosti oz. vgradnja ustreznih sredstev.
- Pregled in izdaja potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema aktivne požarne zaščite - varnostna razsvetljava Z.J..
- Izvedla so se vzdrževalna in servisna dela na hidrantnem omrežju in gasilnih aparatih po vseh enotah (CPO).
- Uporaba Pravilnika o osebi varovalni opremi (Uradni list RS, št.89/99, 39/05, in 43/11 – ZVZD-1), ki določa pravice in dolžnosti nošenja OVO, roke trajanja in preizkušanja, vzdrževanje, kakovost in način uporabe, po posameznih skupinah delovnih mest.
- Na področju zaščitne delovne obleke in obutve smo kupili novo zaščitno delovno obutev ter delovno obleko uporabnikom, uporabnikom LMP in integrirane zaposlitve.
- Na področju osebne varovalne opreme smo zaposlenim DV, IV, ZN, voznikom in vzdrževalcem kupili zaščitno delovno opremo. 51 zaposlenih pa je prejelo novo zaščitno delovno obutev.
- Na podlagi izdelave revizije dodatka ZELENI PROGRAM k izjavi o varnosti z oceno tveganja izdelana navodila za izvajanje nalog zelenega programa ter nabava osebne varovalne opreme (OVO).
- Opravljenih je bilo 57 zdravniških pregledov za zaposlene, študente in DKD.
- Obravnavali smo dve nezgodi pri delu, opravljena analiza dogodka in priporočeni ukrepi.
- zaradi povečanega dela od doma v času epidemije izdelan dodatek (revizija) k oceni tveganja - ocena tveganja za delo na domu - navodila, priporočila.
- Meseca marca je pooblaščen podjetje za varstvo pri delu in varstvo pred požarom ZVD d.o.o. ob prisotnosti pooblaščenice s strani VDC Tončke Hočevar za opravljanje strokovnih nalog iz varstva in zdravja pri delu Karmen Marinčič, opravilo periodični redni kontrolni pregled in preizkuse meritev koncentracije radona, toplotnega udobja ter nizkofrekvenčnega elektromagnetnega sevanja v enoti Tončkin atelje..
- Zaposleni so bili obveščeni s pomočjo plakatov (pravilno razkuževanje rok, pravilna uporaba mask, uporaba dvigala v času epidemije,...) o spoštovanju in izvajanju ukrepov v teh trenutnih epidemioloških razmerah.
- Izvajale so se tudi druge aktivnosti za zagotavljanje varnega delovnega okolja v skladu z zapisnikom pooblaščenega strokovnega sodelavca.

4.6 IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Vpliv epidemije je bil seveda močno opažen tudi na področju izobraževanj in usposabljanj zaposlenih. Tako kot vsako leto je bilo tudi za leto 2020 načrtovanih nemalo izobraževanj, ki predstavljajo eno izmed pomembnejših strateških orodij za delo na našem področju. Zavedamo se pomembnosti vseživljenjskega izobraževanja in trudimo se, da bi tudi zaposleni vsak pri sebi začutil to potrebo po stalnem učenju in razvijanju novih veščin. Vsakemu, ki si želi, poskušamo omogočiti, da se udeleži izobraževanja, ki si ga izbere sam, spet druge pa spodbujamo, ali jim predlagamo, da prisluhnejo določenim vsebinam.

V letu 2020 je odpadlo ali je bilo na kasnejši čas prestavljenih ogromno vsebin.

V zavodu smo hitro poskrbeli za tehnično rešitev, tako da so se zaposleni izobraževanj lahko udeleževali vsaj preko aplikacije ZOOM. Ta bo zagotovo tudi v prihodnosti ostala aktualna, seveda pa določenih vsebin ni mogoče prezentirati samo na ta način.

Želimo si, da bo v letu 2021 situacija na tem področju bolj prijazna, saj le tako lahko sledimo načrtani viziji zavoda.

Tabela 12: Realizirana izobraževanja v letu 2020

naslov izobraževanja	izvajalec
10 znakov laži, ki jih lahko prepoznamo v osebni komunikaciji s stranko	Združenje akademija za socialne vede
Objava seznama evidenčnih naročil in sporočanje statističnih podatkov	Uradni list
Prehranska podpora pulmološkega bolnika	Doctrina
“Bodi umetnik” 13. mednarodni likovni natečaj	Center Janeza Levca Lj., Koroška galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec
Značilnosti odraslih oseb z avtističnimi motnjami in oblike pomoči	Socialna zbornica Slovenije
Zagotavljanje varnosti in kakovosti zdr. obr. pacienta z agresivnim vedenjem	Psihiatrična klinika Ljubljana
Zaščitimo mlade pred manipulacijo industrije. Preprečimo rabo tobaka in nikotina med mladimi	NIJZ; MZ; Klinika Golnik
Projektno delo in povezovanje za poučevanje oskrbe kroničnih ran	Erasmus +, Srednja zdravstvena šola Ljubljana in ostali
Bolnik z boleznimi srca in ožilja v ambulanti družinske medicine	Doctrina
Varstvo osebnih podatkov na delovnem mestu	DATAINFO.SI, d.o.o.
XXVIII. izobraževalni dnevi - državna konferenca na temo: Multidisciplinarni pristopi pri delu z osebami s posebnimi potrebami s primeri dobre prakse	Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije
dr. Neal Barnard: Od kod izvirajo virusi?	Doctrina
Temeljna načela za izvedbo programa terapije s pomočjo psa	URI-SOČA

Senzomotorna integracija, stimulacija in snoezelen pri osebah z okvaro centralnega živčnega sistema	URI-SOČA
Obrezovanje in nega sadnega drevja	Verlag Dashofer
Priprava novega nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2021-2027	Socialna zbornica Slovenije
Delo z uporabniki storitev varstveno delovnih centrov	Socialna zbornica Slovenije
VIII. mednarodna strokovno-znanstvena konferenca »Izzivi in težave sodobne družbe«	RIS Dvorec Rakičan
Delodajalci in COVID-19, včeraj, danes, jutri	Inšpektorat RS za delo
»Varni brez vrstniškega nasilja«	ISA Institut
Prehranska podpora bolnika s KOPB-jem	Doctrina
Na okupaciji temelječa delovnoterapevtska praksa	Zdravstvena fakulteta Ljubljana
Dan mentorjev študentom Zdravstvene fakultete	Zdravstvena fakulteta Ljubljana
Ne dopuščajmo nasilja	Zbornica-Zveza
Terapija sprejemanja in predanosti	Inštitut IPSA
Preprečevanje in obvladovanje okužb z virusom SARS-COV-2 z uporabo osebne varovalne opreme	Zbornica-Zveza
Novosti pri obračunu plač in drugih prejemkov v javnem sektorju	Verlag Dashofer
Avtizem v psihoterapiji in svetovalnem delu: posebni klienti potrebujejo prilagojene metode dela	Slovenska krovna zveza za psihoterapijo
Skupinski coaching za direktorje in vodilne	FIRIS IMPERL
Posvet o lahkem branju "Jezik pride naproti"	Zavod RISA
Situacijsko vodenje v izrednih časih	FIRIS IMPERL
HIV stigma in diskriminacija v zdravstvu	Doctrina
Supervizija z uporabo digitalnih komunikacijskih orodij-skrb za etično in učinkovito prakso	Socialna zbornica Slovenije
Hipogonadizem	Doctrina
Hrana kot ključni epigenetski dejavnik	Doctrina

17.simpozij zdravstvene in babiške nege: "Z medicinskimi sestrami in babicami do zdravja za vse"	Zbornica - Zveza
Obravnavna bolnika s sladkorno boleznijo v ambulanti družinske medicine	Doctrina
Nova uredba GDPR	MojeZnanje.si
Odpravljanje konfliktov med sodelavci	MojeZnanje.s
Poslovni sestanki	MojeZnanje.s
Pravo socialne varnosti	MojeZnanje.s
Preprečevanje kriz-situacijsko vodenje v kriznih časih	Socialna zbornica Slovenije
dr. Michael Greger o preprečevanju pandemij	Doctrina
Srčno popuščanje pri sladkornih bolnikih	Doctrina
XXVI. dnevi Socialne zbornice Slovenije	Socialna zbornica Slovenije

Tabela 13: Realizirana interna izobraževanja v letu 2020

naslov izobraževanja	izvajalec
Usposabljanje program PRO-BIT	PRO-BIT
Obnovitev poznavanja protokola ravnanja v kriznih situacijah in načrta ravnanja za uporabnika xx v primeru stopnjevanja napetosti in možnosti agresivnega vedenja	Metoda Novak in Petra Bizjak
Psihiatrična terapija in obravnava odraslih oseb z motnjo v duševnem razvoju	Dr. Peter Zajc, psihiater
Izvajanje čiščenja in obvladovanje tveganj za prenos okužb	INTELEKTUM
Življenje, bivanje in delo v VDC Tončke Hočevar-predstavitev zavoda	Metoda Novak

4.7 ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIH

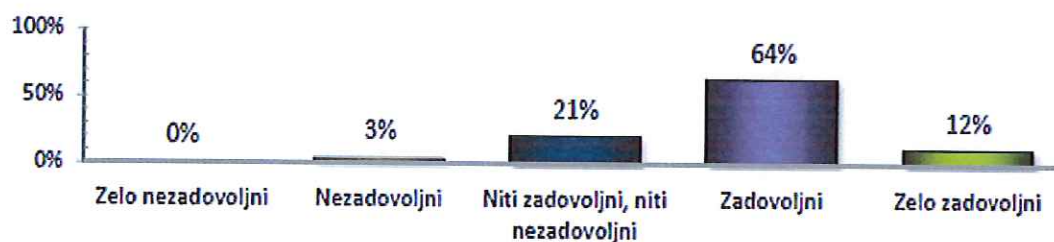
Anketa je bila opravljena v elektronski obliki in je bila popolnoma anonimna. Tako kot pri uporabnikih in stanovalcih je bila anketa, opravljena s strani Skupina FABRIKA, raziskave in razvoj d. o. o. Za merjenje zadovoljstva in pomembnost za zaposlenega se je uporabila 5-stopenjska merska lestvica. Zaposleni so ocenjevali tako strinjanje s posameznimi vprašanji kot s pomembnostjo določenega področja zanje osebno.

Analiziranih je bilo 58 vprašalnikov, kar je nekaj manj kot pretekla leta; vendar je bilo konec leta 2020 nekaj zaposlenih zaradi epidemije odsotnih (varstvo otrok, čakanje na delo). Splošno zadovoljstvo zaposlenih se je zvišalo v primerjavi s preteklim letom za 0,11.

Graf 10: Zadovoljstvo zaposlenih splošno

Graf 11: Distribucija ocen zadovoljstva zaposlenih

V splošnem ugotavljamo, da so zaposleni precej zadovoljni z možnostjo usklajevanja službenih in družinskih obveznosti, kjer je ocena zadovoljstva najvišja in znaša 4,06, prav tako so med boljše ocenjenimi področji dela ustreznost delovnega mesta glede na usposobljenost zaposlenih, med zaposlenimi prevladuje mnenje, da zavod z delovanjem zadovoljuje potrebe uporabnikov. Zaposleni kot dobro ocenjujejo tudi pridobljeno pomoč pri morebitnih težavah v zvezi z delovnimi nalogami.

Graf 12: Zadovoljstvo z delodajalcem

Zaposleni najnižje ocene zadovoljstva pripisujejo načinom vpeljevanja sprememb, kjer ocena zadovoljstva najnižja in znaša 3,38, prav tako so med slabše ocenjenimi področji dela povezanost in enotno delovanje kolektiva, izmenjava informacij znotraj organizacije, reševanje konfliktov ter spodbujanje k zdravemu načinu življenja.

Ugotovimo, da so glede na sumarno oceno zadovoljstva najbolj zadovoljni zaposleni v upravi, kjer je ocena zadovoljstva najvišja in znaša 4,49. Najnižjo oceno zadovoljstva lahko razberemo pri zaposlenih v osnovni oskrbi.

4.7.1 Interna anketa zadovoljstva zaposlenih

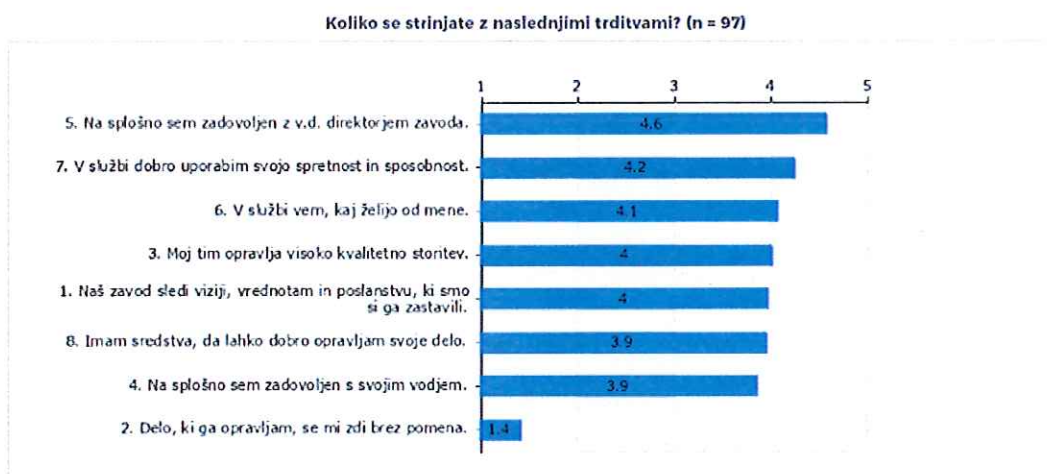
Ob polletju smo izvedli interno anketo med zaposlenimi, s katero smo preverjali zadovoljstvo zaposlenih, predvsem z vodstvom zavoda.

Anketiranje je potekalo od 30. 8. 2020 do 3. 10. 2020. Na anketo je odgovorilo 97 zaposlenih.

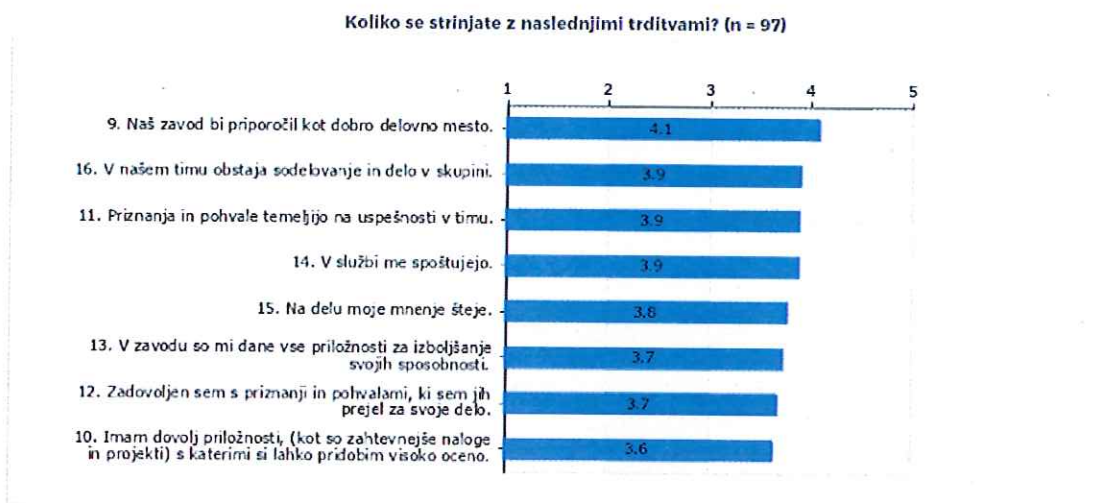
Graf 13: Distribucija zaposlenih glede na storitev

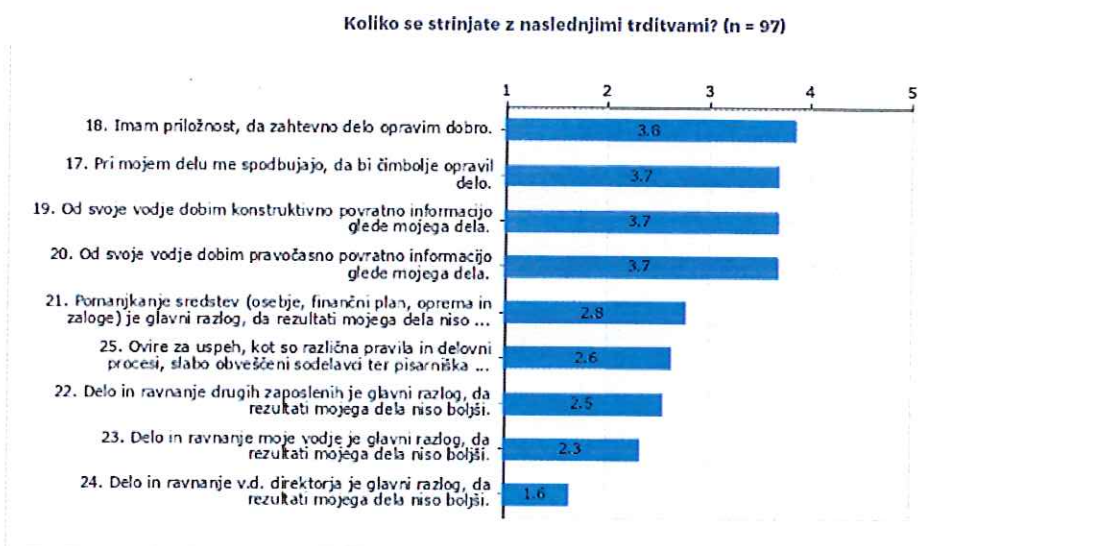
Graf 14: Ocena trditev 1-8

Graf 15: Ocena trditev 9-16

Graf 16: Ocena trditev 17-24

5 POVEZAVE Z OKOLJEM

5.1 SODELOVANJE IN DELO S SVOJCI

Temelj dobrega opravljanja naše storitve so tudi **redni stiki zaposlenih s svojci uporabnikov**. Naš cilj je bil in bo tudi v bodoče ustvarjati skupaj z uporabniki in svojci partnerski odnos.

V letu 2020 je bilo sodelovanje s svojci zaradi epidemije precej spremenjeno. Uporabniki, ki so vključeni v institucionalno varstvo, so redkeje odhajali domov, zato smo stik s svojci vzdrževali preko telefonskih klicev, pisanja pošte in video klicev. Občasno smo kakšnega uporabnika k ostarelim svojcem odpeljali tudi na obisk - klepet na domačem vrtu.

Spodbujali smo obiske in krajše sprehode ter se trudili ohranjati močne vezi med uporabniki in njihovimi svojci kljub spremenjenim razmeram zaradi epidemije.

Tudi v storitvi vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji so bili z uporabniki in njihovimi svojci v rednih telefonskih stikih.

5.1.1 SVET ZAKONITIH ZASTOPNIKOV

13. 01. 2020 se je predsednica SSZZU udeležila sestanka s starši in zakonitimi zastopniki uporabnikov, ki se selijo v novo enoto TONČIN ATELJE na Parmovo 53, Ljubljana. To je bil edini sestanek SSZZU v letu 2020.

S 13. 03. 2020 je vodstvo VDC TH poslalo pomembno obvestilo, da se zaradi koronavirusa zapirajo vse enote storitve vodenja, varstva in zaposlitev pod posebnimi pogoji - dnevno varstvo.

Je pa predsednica SSZZU preko celega leta imela telefonske stike z vsemi člani SSZZU, tako da so si lahko izmenjavali novosti, posebno kar se tiče koronavirusa v IV in DV in vseh ukrepov, ki jih je zahtevalo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, direktorat za socialne zadeve.

Predsednica SSZZU izreka: »pohvalo vodstvu in vsem sodelujočim VDC TH v boju proti koronavirusu, kakršnega si nikdar več ne želimo ne mi starši, ne zastopniki uporabnikov, posebno pa ne naši uporabniki.«

ZADOVOLJSTVO ZAKONITIH ZASTOPNIKOV

Ankete, s katerimi se spremlja zadovoljstvo, so v teku. Anketiranje poteka malo kasneje kot običajno zaradi posebnega leta 2020 in epidemije, s katero se še zmeraj spopadamo.

V preteklem letu smo bili s svojci v telefonskih kontaktih pogosteje kot običajno, to velja za obe storitvi (tako institucionalno varstvo kot varstvo, vodenje in zaposlitev).

Redno obveščanje o razmerah, s katerimi smo se soočali v institucionalnem varstvu, omogočeni video klici in kasneje tudi obiski so ohranjali zaupanje svojcev, da obvladujemo situacijo.

Tudi v storitvi vodenje, varstvo in zaposlitev je ves čas potekala prilagojena storitev na daljavo - telefonski pogovori in video klici s pomočjo katerih se je ohranjal kontakt z vsemi uporabniki in njihovimi svojci.

Ankete, ki se izvajajo, so prilagojene in svojce oz. zakonite zastopnike povprašajo tudi o zadovoljstvu sodelovanja z nami v času epidemije.

5.2 SODELOVANJE Z LOKALNIM IN ŠIRŠIM OKOLJEM

V VDC Tončke Hočevar smo v letu 2020 sodelovali z:

- občinami, od koder prihajajo naši uporabniki;
- Ministrstvom za delo družino in socialne zadeve (MDDSZ);
- Ministrstvom za zdravje (MZ);
- VDC-ji in drugimi socialnovarstvenimi organizacijami po Sloveniji;
- Društvom in Zvezo Sožitje;
- strokovnimi institucijami v regiji (CSD, ZRSZZ, ZZZS);

- Zdravstvenim domom Ljubljana;
- Zbornico zdravstvene in babiške nege;
- Socialno zbornico Slovenije;

5.3 SODELOVANJE PRI RAZVOJU STROKE

Zaposleni v VDC Tončke Hočevar smo aktivno sodelovali pri razvoju stroke:

- aktivno smo sodelovali na sestankih sekcij VDC SLO in IO VDC SLO;
- aktivno smo sodelovali v delovni skupini na Ministrstvu za zdravje – program preprečevanja bolnišničnih okužb;
- aktivno smo sodelovali v delovni skupini na Socialni zbornice Slovenije – ocena potreb za uvrstitev v kategorije oskrbe;
- aktivno smo sodelovali v več različnih delovnih skupinah v okviru Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije;
- sodelovanje v častnem razsodišču Socialne zbornice Slovenije;
- sodelovanje v komisiji za izobraževanje in usposabljanje Socialne zbornice Slovenije;
- aktivna udeležba na več izobraževanjih Zbornice zdravstvene nege;
- ostalim socialnovarstvenim organizacijam smo pomagali z našimi izkušnjami pri sistemu kakovosti E-QALIN, uporabi Pro.3 in Pro.4 in razreševanju različne strokovne problematike;
- sodelovanje v delovni skupini za pripravo normativov delovno terapevtskih storitev;
- aktivno sodelovanje z Zbornico delovnih terapevtov Slovenije in s Sekcijo delovnih terapevtov socialnih zavodov;
- dajali smo predloge za spremembo socialnovarstvene zakonodaje in spremembo skupnih aktov VDC-jev.

5.4 MEDIJI IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

V letu 2020 smo o vseh aktualnih dogodkih redno obveščali javnost preko Facebook strani in naše spletne strani.

Kot interni medij smo uporabljali:

- spletno stran www.vdc.si;
- Facebook stran: <https://www.facebook.com/Varstveno-delovni-center-Ton%C4%8Dke-Ho%C4%8Devar-148282132201511/>; ki smo jo redno ažurirali in objavljali aktualne dogodke s slikovnim gradivom;
- informacijski sistem PRO.3 in PRO.4;
- mesečne in ostale informacije za svojce preko Tončkinega informatorja – del leta (v času epidemije tega zaradi obilice dela nismo pošiljali).

5.5 PROSTOVOLJSTVO

Pomembna usmeritev zavoda je sodelovanje s prostovoljci. Zavod s prostovoljci sodeluje vse od ustanovitve. Prvi prostovoljci so bili starši uporabnikov, kasneje so se kot prostovoljci pridružili tudi individualni posamezniki, ki so svoj prosti čas želeli preživeti tudi na način, da pomagajo drugim.

Število prostovoljcev, s katerimi sodelujemo, se ves čas spreminja. Večina prostovoljcev se odloči, da bo prostovoljno delo opravljala eno leto. Nekateri po preteku enega leta nato podaljšajo sodelovanje z nami. Vsi prostovoljci opravljajo individualno druženje s posamezniki, saj si uporabniki tega najbolj želijo. Primanjkuje moških prostovoljcev, ki bi se lahko družili z uporabniki.

V začetku leta 2020, pred razglašeno epidemijo je z delom zaključila prostovoljka iz Španije. Kljub začetnim govornim barieram je njeno enoletno delo v našem zavodu potekalo kvalitetno in je bila odlična dodana vrednost v življenju uporabnikov. Uporabniki so ob njej spoznavali drug jezik, kulturo in tudi kulinarčne značilnosti.

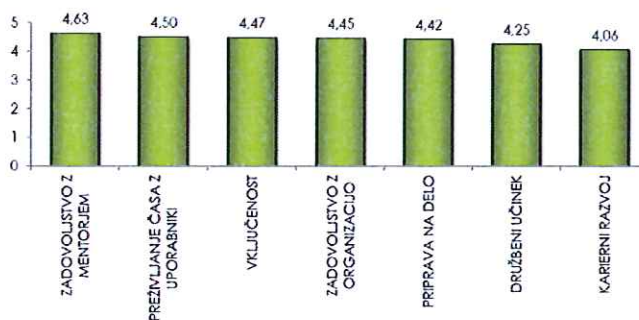
V začetku leta sta bili v zavodu v varstveno negovalni skupini vključeni dober mesec tudi dve študentki iz Danske.

Tudi pri prostovoljcih merimo zadovoljstvo sodelovanja z nami. V letu 2020 je njihovo zadovoljstvo zelo visoko na petstopenjski lestvici. Skupina prostovoljcev, ki je trenutno v zavodu aktivna, izkazuje visoko stopnjo odgovornosti in pripadnosti; čeprav ni številčna. V prihodnje si prizadevamo, da bi skupino zanesljivih prostovoljcev okrepili.

Graf 17: Ocene zadovoljstva po posameznih področjih s strani prostovoljcev v letu 2020

•• Ocene po posameznih področjih

Najvišjo oceno zadovoljstva beležimo na področju ZADOVOLJSTVO Z MENTORJEM, in sicer 4,63. Najnižjo oceno zadovoljstva beležimo na področju KARIERNI RAZVOJ, in sicer 4,06.

5.6 IZVRŠEVANJE DELA V SPLOŠNO KORIST

Odlično je sodelovanje z Uradom za probacijo. V naš zavod je bilo v okviru opravljanja dela v splošno korist v letu 2020 vključenih sedem kandidatov, vendar je vključevanje zaradi epidemije potekalo v omejenem obsegu. Kandidati so se vključevali v individualno spremljanje uporabnikov v okolici hiše in po zavodu ter druženje z uporabniki ter sodelovanje pri urejanju terapevtskega vrta pod strokovnim vodenjem zaposlenih. Vse vključitve so se izkazale kot pozitivne, kar je rezultat dobrega sodelovanja z Uradom za probacijo ter podpore in spremljanja sodelavcev v vseh storitvah zavoda. Poročila so bila posredovana Upravi za probacijo.

5.7 VDC KOT UČNA BAZA

Zavedamo se, kako pomembno je, da mladim ljudem, ki se izobražujejo za različne pedagoške, socialne in zdravstvene poklice, predstavimo le-te čim bolj praktično, realno, z vrednotami, ki dajejo tem poklicem poseben družbeni pomen. V letošnjem letu smo kot učna baza sodelovali s **Fakulteto za socialno delo Ljubljana, Srednjo zdravstveno šolo Ljubljana – smer zdravstveni tehnik in bolničar negovalec, Zdravstveno fakulteto – smer zdravstvena nega in delovna terapija.**

Sodelovanje s Fakulteto za socialno delo – praksa

Tudi v letu 2020 smo kot baza za izvajanje prakse študentov socialnega dela sodelovali s Fakulteto za socialno delo. Prakso so opravljale tri študentke bolonjskega študija. Ena študentka je bila vključena v delo z uporabniki varstveno negovalne skupine; drugi dve, sta opravljali prakso v vseh enotah institucionalnega varstva ter tudi v storitvi vodenja. Mentorice – socialne delavke v zavodu, so poskrbele za redne konzultacije.

Sodelovanje s Srednjo zdravstveno šolo Ljubljana

V sodelovanju s Srednjo zdravstveno šolo smo v letu 2020 izvedli praktično usposabljanje pri delodajalcu za dijake zdravstvene nege in program bolničar - negovalec.

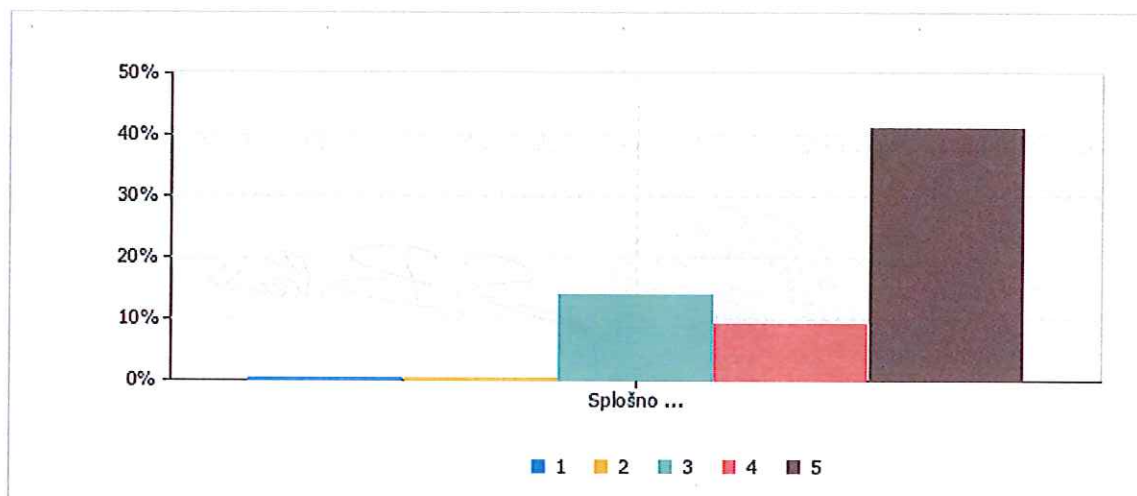
Sodelovanje s fakulteto za zdravstvo - smer zdravstvena nega

V letu 2020 smo v zavodu izvajali tudi klinično usposabljanje 22 študentov Zdravstvene fakultete Ljubljana.

Pestrost in osvežitev v naših programih pomeni tudi intenzivno vključevanje študentov in pripravnikov. Sodelovanje s Fakulteto za zdravstvo, Pedagoško fakulteto in Fakulteto za socialno delo je pestro in raznoliko. Študentje v našem zavodu opravljajo vaje ter izvajajo raziskave za diplomska in magistrska dela.

Graf 18: Ocena splošnega zadovoljstva s strani dijakov in študentov v letu 2020

Ocenite splošno zadovoljstvo z mentorji (1-nisem zadovoljen, 5-zelo zadovoljen) (n = 22)

Sicer pa so poleg tega sodelovanja pri nas iskali informacije za svoje diplomske, magistrske in seminarske naloge še študenti drugih fakultet, gerontologi, specialni pedagogi ...

6 INVESTICIJE, JAVNA NAROČILA, PROSTORSKI POGOJI

6.1 INVESTICIJE, NABAVE, VZDRŽEVANJE

Planirane investicije, nabave in vzdrževanje so bile izvedene v skladu potrebami in s potrjenim finančnim načrtom za leto 2020.

Investicije so podrobneje predstavljene v računovodskem in poslovnem poročilu.

6.2 JAVNA NAROČILA

V letu 2020 smo sistematično preverili vse dobavitelje, njihove cene glede na konkurenco ter zadovoljstvo naših zaposlenih in uporabnikov z njihovimi materiali oz. storitvami. Poleg tega smo tudi med letom preverjali cene dobaviteljev s konkurenčnimi. Pri nabavah nad 500 € smo vedno poiskali še 2 konkurenčni ponudbi ter tako preverili ceno.

V sodelovanju s skupnostjo socialnih zavodov Slovenije smo oddali skupno javno naročilo za dobavo električne energije in na podlagi povabila Ministrstva za javno upravo oddali skupno javno naročilo o izvajanju poštnih storitev.

Izvedli smo javno naročilo za storitve priprave in dostave prehrane pod posebnimi pogoji, na okolju prijazen način za potrebe uporabnikov zavoda kot tudi za zaposlene osebe - prehranske storitve, za obdobje dveh let s podjetjem SOVITA d.o.o.

6.3 ZAKLJUČEK

Leto 2020 v zavodu ocenjujemo kot uspešno, saj smo realizirali večino zastavljenih ciljev, kljub vsem omejitvam.

Leto je bilo ponovno prelomno, saj smo se tako, kot v celi državi, prvič srečali s tako nalezljivim virusom, da smo bili primorani poseči v osebne človekove pravice in zapreti svoja vrata.

Cilji, ki so bili zastavljeni za leto 2020 in niso bili doseženi, ostajajo naši cilji tudi v letu 2021.

In tako, kot je vidno na zadnji sliki, bomo naredili vse, da smo koronavirusu za vedno pomahali v slovo.

Slavko Bolčevič

v.d. direktor

in

sodelavci

